

การจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง จังหวัดปัตตานี
Integrated flood problem management of the
Subdistrict Administrative Organization.

อาจารย์ที่ปรึกษา
อาจารย์ศรินทร์ญา จังจริง

โดย

นางสาวนุชนานี แวดะแซ 406422011

นายมุฮัมมัด ดือเร๊ะ 406422014

นางสาวนิรุไลลา ยือริง 406422043

หัวข้อพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาวิจัยทางรัฐศาสตร์และกฎหมายมหาชน
หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาการปกครองและกฎหมายมหาชน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

รายงานวิจัย

การจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

Integrated flood problem management of the Subdistrict
Administrative Organization

นางสาวนุชนานี	แหวตะแซ	รหัสนักศึกษา	406422011
นายมูฮำหมัด	ดีอระ	รหัสนักศึกษา	406422014
นางสาวนินรุไลลา	ยือริง	รหัสนักศึกษา	406422043

หัวข้อพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชาทางรัฐศาสตร์และกฎหมายมหาชน

หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาการปกครองและกฎหมายมหาชน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

การอนุมัติ

หัวข้อพิเศษ : การจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบล
ปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

: Integrated flood problem management of the Subdistrict
Administrative Organization.

ผู้วิจัย : นางสาวนุชนานี แวดะแซ, นายมุฮัมมัด ตือเระ, นางสาวนิรุไลลา ยือริง

หลักสูตร : รัฐศาสตร์บัณฑิตและกฎหมายมหาชน

สาขา : การปกครองและกฎหมายมหาชน

คณะ : มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ปีการศึกษา : 2567

อาจารย์ที่ปรึกษาหัวข้อพิเศษ

.....

(อาจารย์ศรินทร์ญา จังจริง)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาการวิจัยทางรัฐศาสตร์และกฎหมายมหาชน อนุมัติให้การศึกษา
หัวข้อพิเศษฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการสอบปฏิบัติสำเร็จของรายวิชาดังกล่าวนี้

.....
(ผศ.นิรุสรา มินทราสักดิ์)

ประธานหลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาการปกครองและกฎหมายมหาชน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หัวข้อพิเศษ	: การจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบล ปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
ผู้วิจัย	: นางสาวนุชนานี แวดะแซ, นายมุฮัมมัด ตือเระ, นางสาวนิรุไลลา ยือริง
หลักสูตร	: รัฐศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชา	: การปกครองและกฎหมายมหาชน
คณะ	: มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
ปีการศึกษา	: 2567

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ การสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณานี้เนื้อหาผู้ให้ข้อมูลหลักในการดำเนินวิจัยนี้ได้แก่ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ประจำองค์การบริหารส่วนตำบล รวมจำนวนทั้งสิ้น 9 คน

ผลจากการศึกษาวิจัยการบริหารจัดการปัญหาน้ำท่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ตามวัตถุประสงค์แบ่งได้ดังนี้ 1. กระบวนการบริหารจัดการน้ำท่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง 2. การบริหารจัดการด้านงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง 3. การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย(ปภ) อาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน(อปพร) 4. การบริหารจัดการบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานภายนอก กระบวนการจัดการปัญหาน้ำท่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลและแนวทางการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง พบว่าแนวทางการจัดการปัญหาน้ำท่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย(ปภ) อาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน(อปพร)ในการให้ความร่วมมือเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม มีการจัดโครงการฝึกอบรมบุคลากรและประชาชนเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือกับปัญหาน้ำท่วม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนกับประชาชนและประชาชนกับหน่วยงานในการให้ความช่วยเหลือซึ่งกัน

คำสำคัญ: การจัดการ , น้ำท่วม , การบูรณาการ

Abstract

Reseach Tittle : Integrated flood problem management of the Subdistrict
 Administrative Organization.
 Researcher : Nusnanee Waedasaee, Muhammad Dereh, Ninurlaila Yerin
 Course : Political science
 Disciplines : Political science and public law
 Faculty : Faculty of Humanities and Social Sciences
 Year : 2567

This research article has the objective 1. To study integrated flood problem management of Pakaharang Subdistrict Administrative Organization, Mueang District, Pattani Province. 2. To suggest guidelines for integrated flood problem management of Pakaharang Subdistrict Administrative Organization, District. City, Pattani Province Using qualitative research methods. In-depth interviews and descriptive data analysis of content The main informants in conducting this research are: President of the Subdistrict Administrative Organization Permanent Secretary of Subdistrict Administrative Organization Subdistrict Administrative Organization Officer Total number of people: 9 people.

Results from a research study on flood management of the Pakaharang Subdistrict Administrative Organization, Mueang District, Pattani Province. According to the objectives, they can be divided as follows: 1. Flood management process of Pakaharang Subdistrict Administrative Organization Pattani Province 2. Budget management of Pakaharang Subdistrict Administrative Organization Pattani Province 3. Management of materials and equipment of the Subdistrict Administrative Organization and external agencies. 4. Personnel management of the Subdistrict Administrative Organization and external agencies Flood problem management process of the Subdistrict Administrative Organization and guidelines for integrated flood management of the Pakaharang Subdistrict Administrative Organization, Mueang District, Pattani Province. It was found that the guidelines for managing flood

problems of the Subdistrict Administrative Organization and other agencies in cooperating to help people affected by flooding. A training project has been organized to promote the participation process of people in the area and officials of the Subdistrict Administrative Organization promote training in flood management.

Keywords: Flood; management; integration;

กิตติกรรมประกาศ

หัวข้อพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ และคณะกรรมการหัวข้อพิเศษด้วยที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข ให้คำแนะนำ และติดตาม ความก้าวหน้าในการทำหัวข้อพิเศษด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่งเสมอมา โดยเฉพาะอาจารย์ศรีนทร์ญา จังจรง ที่ให้คำแนะนำคำปรึกษา อบรมสั่งสอน ว่ากล่าวตักเตือน ให้ความเมตตากับผู้วิจัยเหนือกว่าครูที่พึงมีให้ต่อศิษย์โดยทั่วไป ซึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงในการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ อาจารย์คมวิทย์ สุขเสณีย์อาจารย์ประจำรายวิชาการวิจัยทางรัฐศาสตร์และกฎหมายมหาชน ที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำด้วยความเมตตาเสมอมา

ขอขอบคุณ ผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบไปด้วย นายกองค้การบริหารส่วนตำบล, ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล, หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล, หน่วยงานอาสาสมัครภัยพลเรือน, หน่วยงานการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, ประชาชน ที่ได้เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาวิจัย ทำให้งานวิจัยเรื่องนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าอันพึงมีของรายงานหัวข้อพิเศษฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ และให้กำลังใจเป็นอย่างดี สุดทำยนี้ขอขอบคุณงามความดีให้กับบุพการี ครอบครัวของผู้วิจัย ผู้ซึ่งให้โอกาสและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาตั้งแต่ต้นจนกระทั่งหัวข้อพิเศษฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข-ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ-ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1-3
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4-26
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1.1 ข้อมูลทั่วไปของตำบล.....	4-11
2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการ.....	12
2.1.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการน้ำท่วม.....	13-15
2.1.4 ภารกิจ บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	15-18
(พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ 2537)	
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ.....	18-19
2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเครือข่าย.....	19-23
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23-25
2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	27-29
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	27
3.2 เครื่องมือที่ใช้และการสร้างเครื่องมือ.....	28

3.3	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
3.3.3	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้.....	28
3.4	ระยะเวลาการวิจัย.....	29
บทที่ 4	ผลการวิจัย.....	30-36
4.1	ผลการวิจัย.....	30
4.2	ผลจากการศึกษาวิจัย.....	30-36
บทที่ 5	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	37-40
5.1	สรุปผลการวิจัย.....	37-38
5.2	อภิปรายผล.....	38-39
5.3	ข้อเสนอแนะ.....	39-40
	บรรณานุกรม.....	41
	บุคลากร.....	42
	ภาพผนวก.....	43-48
	ภาพผนวก ก.....	43-45
	ภาพผนวก ข.....	46-48
	ประวัติผู้วิจัย.....	49-51

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงมาตลอด โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและการเกิดภัยธรรมชาตินับวันยิ่งมีความรุนแรงขึ้นซึ่งก่อให้เกิดภาวะวิกฤติที่อาจนำไปสู่ความรุนแรงและความสูญเสียทั้งชีวิต ทรัพย์สิน เศรษฐกิจ สังคม การจัดการทรัพยากรน้ำท่ามกลางบริบทที่มีความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีประโยชน์ในการอุปโภคบริโภค การเกษตรกรรม การคมนาคม ขนส่ง และเป็นแหล่งอาหาร โดยอาศัยฐานข้อมูลจากงานศึกษาวิจัยภาคสนาม งานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเอกสารทางราชการ เอกสารประกอบการสัมมนา สรุปรายงานการประชุมเอกสารภายในที่ยังไม่มีการจัดพิมพ์ตลอดจนบทความและข่าวที่มีการพิมพ์มาแล้วในที่ต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์การสร้างความกตึกาในการจัดการน้ำแบบใหม่รวมถึงการปรับโครงสร้างเชิงอำนาจในการจัดการทรัพยากรน้ำใหม่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดสรรและใช้น้ำจึงแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งทางสังคม อันเนื่องมาจากการขาดแคลนน้ำและคุณภาพน้ำเสีย จึงนับเป็นการปรับเงื่อนไขในการจัดการทรัพยากรน้ำให้สอดคล้องกับบริบทและสภาพเศรษฐกิจของประเทศ (สุกาญจนารัตนเลิศนุสรณ, 2550)

ตำบลปะกาสะรังมีต้นกำเนิดของปัญหาน้ำท่วมที่ถือเป็นภัยพิบัติประเภทหนึ่งของภัยธรรมชาติ โดยเริ่มตั้งแต่ ปี พ.ศ 2517 ปะกาสะรังได้มีการรวบตัวของกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลต่อการทำเกษตรนาข้าวของพื้นที่ด้วยการใช้กั้นหันลมในการสูบน้ำเป็นระยะแรกต่อมาได้มีการขอความช่วยเหลือจากหน่วยปฏิบัติงานจังหวัดสงขลาให้มีการสูบน้ำ ตำบลปะกาสะรังเป็นตำบลที่มีเนื้อที่เป็นชุมชนติดริมชายฝั่งทะเล มีลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มซึ่งต่ำกว่าระดับของน้ำทะเลอ่าวไทย โดยทุกปีจะเกิดภัยพิบัติจากน้ำที่เกิดจากฤดูฝนในช่วงเดือน มิถุนายนจนถึงปลายเดือนธันวาคมของทุกปีตามสภาพปัญหา ซึ่งการท่วมของน้ำในพื้นที่โดยส่วนใหญ่เป็นการน้ำที่ไหลผ่านจากเขื่อนชลประทานที่เกิดการล้นในการกักเก็บการและน้ำที่ไหลมาจากทุกพื้นที่ของยะลาและปัตตานีมีการไหลผ่านทางคลองแม่น้ำระดับใหญ่เพื่อให้ น้ำไหลผ่านลงสู่ทะเลอ่าวไทย ตำบลปะกาสะรังเป็นพื้นที่ที่เป็นทางผ่านของสายน้ำทำให้ปะกาสะรังเกิดปัญหาน้ำท่วมแทบทุกปีและขึ้นกับระดับของความรุนแรงของภัยพิบัติระดับของความรุนแรงของน้ำทำให้เกิดความเสียหายจะอยู่ที่ระดับ 2 เมตร ทำให้ประชาชนได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติอย่างมากที่อาจจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ ชุมชนจึงต้องมีการใช้มาตรการในการป้องกันภัยพิบัติน้ำท่วมโดยการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลแบบบูรณาการร่วมกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาคีเครือข่าย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการจัดการปัญหาน้ำท่วม ตำบลปะกาอะรัง (ก่อน ระหว่าง หลัง) เชิงบูรณาการในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในองค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง จะมีองค์กรที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวก สั่งการ และประสานการปฏิบัติตั้งแต่ระดับประเทศ ซึ่งกองอำนวยความสะดวกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรังต้องมีการเชื่อมโยงและรับนโยบายแผนงานแนวทางมาดำเนินการ รวมทั้งการประสานกับหน่วยงานบริหารจัดการสาธารณภัยในระดับอำเภอ และระดับจังหวัดด้วย
2. ขอบเขตกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน เจ้าหน้าที่ประจำองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ผู้ใหญ่บ้าน 1 คน หัวหน้าป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 1 คน หัวหน้าอปพร 1 คน กลุ่มประชาชน 3 คน รวมจำนวนทั้งหมด 9 คน
3. ขอบเขตเวลาผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน-เดือนตุลาคม 2567

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีวิธีการป้องกันและเตรียมตัวรับมืออุทกภัยถูกวิธี
2. รู้ถึงโรคภัยหรือเชื้อโรคที่มากับอุทกภัยและเตรียมการป้องกันอย่างถูกวิธี
3. ได้แนวทางในการเตรียมความพร้อมก่อนระหว่างหลังที่เกิดจากอุทกภัย
4. ได้ความรู้ในลักษณะการเกิดและความรุนแรงของการเกิดอุทกภัยว่ามีลักษณะใดบ้างเพื่อทำให้ได้อพยพหรือรับมือถูกหากเกิดจริงกับชีวิต

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการน้ำท่วม ของตำบลปะกาฮารัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

การบูรณาการ หมายถึง การบริหารจัดการน้ำกับองค์การบริหารส่วนตำบล ป้องกันบรรเทาสาธารณภัย (ปภ) อาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน (อพ.ปภ) ผู้นำท้องที่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการปัญหาน้ำท่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรังจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาทำการวิเคราะห์การสังเคราะห์เพื่อมุ่งหาคำตอบและกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยโดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของตำบลปะกาฮารัง
2. แนวคิดการจัดการ
3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับน้ำท่วม
4. ภารกิจ บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537)
5. แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการของรัฐ
6. กลุ่มภาคีเครือข่าย
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติตำบลปะกาสะรัง

1. ข้อมูลทั่วไปของตำบลปะกาฮารัง

สมัยโบราณ พื้นที่ตำบลปะกาสะรัง มีต้นมะพร้าวอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเจริญเติบโตในลักษณะที่เป็นกลุ่ม มีรากไม้ที่สวยงาม เมื่อมองไกลๆจะดูคล้ายปะการังในทะเล ชาวบ้านมักนำไม้มะพร้าวมาทำเป็นรั้วบ้าน ซึ่งภาษามลายู คำว่า รั้ว เรียกว่า ปากา คำว่า ต้นมะพร้าว เรียกว่า ฮารัง แปลว่า รั้วที่ทำจากต้นมะพร้าว ผู้คนส่วนใหญ่จึงเรียกว่าหมู่บ้านนี้ว่า หมู่บ้าน ปากาฮารัง จนถึงปัจจุบัน เรียกแผลงเป็นหมู่บ้าน ปะกาสะรัง ดังนั้น จึงได้นำลักษณะของต้นมะพร้าวที่ขึ้นเป็นกลุ่ม มากำหนดเป็นเครื่องหมายของ อบต.ปะกาสะรัง

ตำบลปะกาสะรัง เป็นจำนวนมากหนึ่งใน 10 ตำบล ของอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ห่างจากอำเภอเมืองปัตตานีไปทางทิศใต้ ประมาณ 5 กิโลเมตร เส้นทางเข้าสู่ตำบล ผ่านทางถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 42 ทางหลวงชนบท บ้านปะกาสะรัง – ปากาจिनอ

1.1 ด้านกายภาพ

ที่ตั้งและอาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง ตั้งอยู่เลขที่ 10 /5 หมู่ที่ 4 ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 17 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 105575 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อ ตำบลรูสะมิแล และตำบลจะบังติกอ อำเภอเมืองปัตตานี
- ทิศใต้ ติดต่อ ตำบลลิปะสะโง อำเภอหนองจิก
- ทิศตะวันออก ติดต่อ ตำบลตะลุโบะ และตำบลปยุต อำเภอเมืองปัตตานี (มีแม่น้ำปัตตานีเป็นเขตแบ่งพื้นที่)
- ทิศตะวันตก ติดต่อ ตำบลดอนรัก -อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

1.2 เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผู้ปกครอง	ตำแหน่ง
๑	บ้านตะลุโบะ	นายอิสมาแอ ปะซี	ผู้ใหญ่บ้าน
๒	บ้านยือไม้ะ ,จางา	นายรอฮิง การ์จี	ผู้ใหญ่บ้าน
๓	บ้านกือยา	มะกอเซ็ง มีเต็ง	ผู้ใหญ่บ้าน
๔	บ้านจือแรนิง	นายอายุ สะมะแอ	กำนันตำบลปะกาสะรัง
๕	บ้านกาฮง	นายเจ๊ะอาแว จิเตะ	ผู้ใหญ่บ้าน
๖	บ้านกอแลบีละ	นายแหวามี เจ๊ะอาแซ	ผู้ใหญ่บ้าน
๗	บ้านปะกาสะรัง	นายสมาน สุหลง	ผู้ใหญ่บ้าน
๘	บ้านเจ๊ะดี	นายแหวะมะรอปี แวดอเลาะ	ผู้ใหญ่บ้าน

1.3 ประชากร ศาสนา

องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น.....65260.....คน

จำแนกเป็นเพศชาย.....3,134.....คน เพศหญิง.....35126.....คน

จำนวนเด็ก (อายุ 0 – 14 ปี) เด็กชาย.....932.....คน เด็กหญิง.....860.....คน

จำนวนผู้สูงอายุ (อายุ 60 ปี ขึ้นไป) เพศชาย.....230.....คน เพศหญิง.....279.....คน

จำนวนผู้พิการ เพศชาย.....80.....คน เพศหญิง.....57.....คน

จำนวนสตรีมีครรภ์.....76.....คน

จำนวนผู้ป่วยติดเตียง.....10.....คน

จำนวนครัวเรือน.....15370.....ครัวเรือน

จำนวนประชากรแฝง ประมาณ.....-.....คน

ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 99

ศาสนาพุทธ ร้อยละ 1

ข้อมูล ณ วันที่ 30 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2564

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง)

1.4 การประกอบอาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง ประมาณร้อยละ 80ประกอบอาชีพทำนา รองลงมาได้แก่ เย็บจาก ทาแปงสาคุ ประมาณร้อยละ 20 เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับทำนา ปลูกพืชหมุนเวียนการเลี้ยงสัตว์ เฉลี่ยรายได้ประชากรต่อหัว /ต่อปีประมาณ 1005000 บาท

1.5 สถานที่สำคัญ

พื้นที่	สถานที่สำคัญ(ระบุรายละเอียด)	พิกัดทางภูมิศาสตร์
หมู่ที่ ๑	สถานที่ราชการ สถานบริการสาธารณสุข สถาบันการศึกษา ๑ แห่ง ๑ โรงเรียนบ้านปะกาสะรัง สถานที่ตั้งทางศาสนา ๑ แห่ง ๑ มัสยิดนูรุลเอนชาน พื้นที่ทิ้งขยะ ฯลฯ	
หมู่ที่ ๒	สถานที่ราชการ สถานบริการสาธารณสุข สถาบันการศึกษา สถานที่ตั้งทางศาสนา ๒ แห่ง ๑ ฮีตยาตุลอิสลามียะห์ ๒ มัสยิดนูรุลฮีชาน พื้นที่ทิ้งขยะ	

	ฯลฯ	
หมู่ที่ ๓	<p>สถานที่ราชการ ๑ แห่ง</p> <p>๑ กคน ประจำตำบลปะกาอะรัง</p> <p>สถานบริการสาธารณสุข</p> <p>สถาบันการศึกษา ๒ แห่ง</p> <p>๑ โรงเรียนบ้านกือยา</p> <p>๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง</p> <p>สถานที่ตั้งทางศาสนา ๒ แห่ง</p> <p>๑ มัสยิดอะห์มาดียะห์</p> <p>๒ วัดสันติการาม</p> <p>พื้นที่ทิ้งขยะ</p> <p>ฯลฯ</p>	
หมู่ที่ ๔	<p>สถานที่ราชการ ๑ แห่ง</p> <p>๑ องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง</p> <p>สถานบริการสาธารณสุข ๑ แห่ง</p> <p>๑ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลปะกาอะรัง</p> <p>สถาบันการศึกษา</p> <p>สถานที่ตั้งทางศาสนา ๑ แห่ง</p> <p>๑ มัสยิดชีอาร์ลูอีมาน</p> <p>พื้นที่ทิ้งขยะ</p> <p>ฯลฯ</p>	
หมู่ที่ ๕	<p>สถานที่ราชการ</p> <p>สถานบริการสาธารณสุข</p> <p>สถาบันการศึกษา ๑ แห่ง</p> <p>๑ มัสยิดชีอาร์ลูอีมาน</p> <p>พื้นที่ทิ้งขยะ</p> <p>ฯลฯ</p>	
หมู่ที่ ๖	<p>สถานที่ราชการ</p> <p>สถานบริการสาธารณสุข</p> <p>สถาบันการศึกษา ๑ แห่ง</p>	

	๑ โรงเรียนบ้านกอแลบี่ละ สถานที่ตั้งทางศาสนา พื้นที่หึ่งขยะ	

1.6 สาธารณูปโภค

พื้นที่	สาธารณูปโภค (ระบุรายละเอียด)	พิกัดทางภูมิศาสตร์
หมู่ที่ ๑	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....หมู่ที่ ๑..... ถนน.....-..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-.....	๖.๘๕๑๒๘๑, ๑๐๑.๒๔๗๖๘๓
หมู่ที่ ๒	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....หมู่ที่ ๒..... ถนน.....-..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-.....	๖.๘๔๓๓๒๔, ๑๐๑.๒๔๙๙๗๙
หมู่ที่ ๓	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....หมู่ที่ ๓..... ถนน.....-..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-.....	๖.๘๒๗๔๑๐, ๑๐๑.๒๓๓๗๑๖

พื้นที่	สาธารณูปโภค (ระบุรายละเอียด)	พิกัดทางภูมิศาสตร์
หมู่ที่ ๔	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....หมู่ที่ ๔..... ถนน..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-.....	๖.๘๒๒๖๒๖, ๑๐๑.๒๓๒๑๒๙
หมู่ที่ ๕	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....หมู่ที่ ๕..... ถนน..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-.....	๖.๘๒๓๔๒๑, ๑๐๑.๒๒๔๓๙๑
หมู่ที่ ๖	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....หมู่ที่ ๖..... ถนน..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-.....	๖.๘๒๑๕๘๗, ๑๐๑.๒๑๙๕๘๙
หมู่ที่ ๗	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....หมู่ที่ ๗..... ถนน..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-.....	๖.๘๒๒๐๒๗, ๑๐๒.๒๑๗๐๘๗
หมู่ที่ ๘	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....หมู่ที่ ๘..... ถนน..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-.....	๖.๘๔๘๙๐๕, ๑๐๑.๒๓๑๐๘๖
รวม	ไฟฟ้า.....-..... ประปา.....๘.....แห่ง ถนน..... รถโดยสาร.....-..... การสื่อสารและโทรคมนาคม.....-.....	

1.7 เส้นทางคมนาคม (การขนส่งทางรถยนต์ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ)

องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง มีเส้นทางคมนาคมที่สำคัญสามารถเดินทางติดต่อกันระหว่างเทศบาลเมืองปัตตานี และเทศบาลตำบลรูสะมิแล และองค์การบริหารส่วนตำบลตะลุโบะ

และอำเภอต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว โดยสามารถเดินทางได้ทางรถยนต์ บนถนนทางหลวงหมายเลข 42 บ้านปะกาอะรัง - ปากาจिनอ และทางเรือ ผ่านเส้นทางแม่น้ำปัตตานี

1.8 แหล่งแม่น้ำลำคลอง

องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง มีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำสำคัญไหลผ่านหลายสาย มีคลองทั้งหมด 11 สาย ได้แก่

- คลองสายกลางทุ่งนา หมู่ที่ 1 (ไหลผ่านคลองยาวอ หมู่ที่ 1 ลงสู่แม่น้ำปัตตานี)
- คลองท่อน หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 8 (ไหลลงสู่แม่น้ำปัตตานี)
- คลองทางหลวงชนบท - คลองยาวอ หมู่ที่ 1 52 และหมู่ที่ 3 (ไหลลงสู่แม่น้ำปัตตานี)
- คลองสายล่อเอาะ หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 3 (ไหลลงสู่แม่น้ำปัตตานี)
- คลองสายลาแจ หมู่ที่ 2 (ไหลลงสู่แม่น้ำปัตตานี)
- คลองสายโรงฆ่าสัตว์ หมู่ที่ 3 (ไหลผ่านคลองยาวอ ลงสู่แม่น้ำปัตตานี) - คลองกือยา หมู่ที่ 3 (ไหลผ่านคลองล่อเอาะ หมู่ที่ 2 - 3 และคลองลาแจ ลงสู่ แม่น้ำปัตตานี)
- คลองสายสายริมคลองกาฮัง หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 5 (ไหลผ่านคลองซุด หมู่ที่ 5)
- คลองสายคลองวัว หมู่ที่ 45556 และหมู่ที่ 7 (ไหลผ่านคลองชลประทาน และ ลงสู่แม่น้ำปัตตานี)
- คลองสายคลองซุด หมู่ที่ 5 (ไหลผ่านคลองชลประทาน - คลองดีแปด)
- คลองสายสายชลประทาน หมู่ที่ 5 (ไหลผ่านคลองดีแปด)

2. แนวคิดการจัดการ

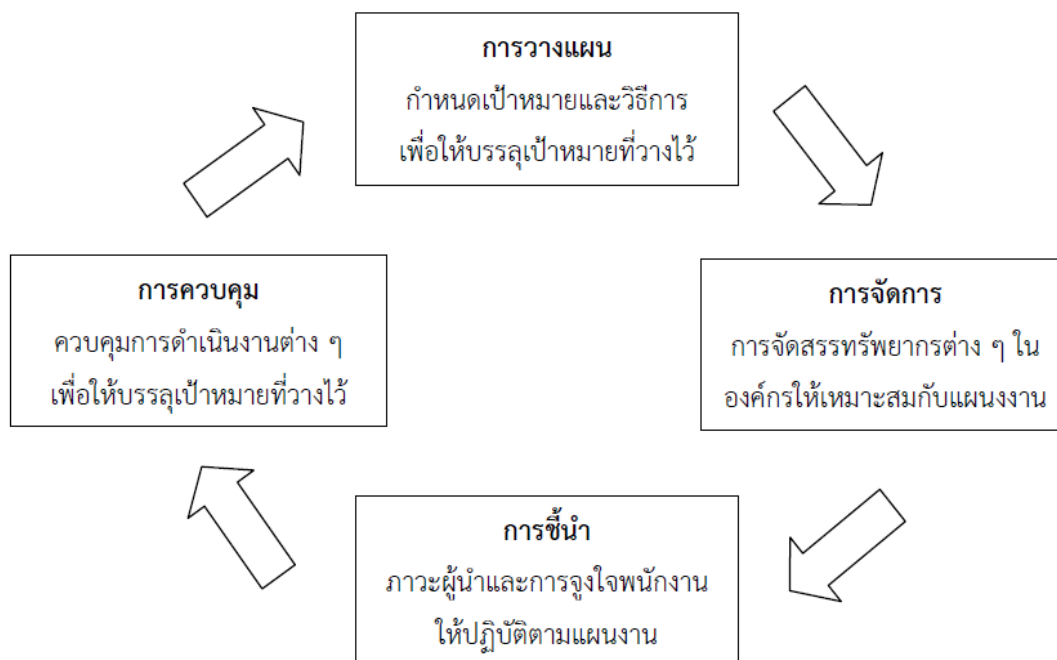
Peter Drucker ได้ให้ความหมายของการจัดการว่า การจัดการ คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่นการทำงานต่าง ๆ ให้ลุล่วงไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำภายในสภาพองค์การที่กล่าวนั้น ทรัพยากรด้านบุคคลจะเป็นทรัพยากรหลักขององค์การที่เข้ามาร่วมกันทำงานในองค์การ ซึ่งคนเหล่านี้จะเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านวัตถุอื่น ๆ เครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบ เงินทุน รวมทั้งข้อมูลสนเทศต่าง ๆ เพื่อผลิตสินค้าหรือบริการออกจำหน่ายและตอบสนองความพอใจให้กับสังคม

ธงชัย สันติวงษ์ กล่าวว่า การจัดการ หมายถึง ภารกิจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคน (ที่เรียกว่าผู้บริหาร) ที่เข้ามาทำหน้าที่ประสานให้การทำงานของบุคคลที่ต่างฝ่ายต่างทำและไม่อาจประสบผลสำเร็จจากการแยกกันทำให้สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ด้วยดี

สมยศ นาวิการ (2536: 23) กล่าวว่าไว้ว่า กระบวนการจัดการว่าเป็นกิจกรรมของการบริหารที่สำคัญ 4 อย่าง คือ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุม รูปแบบของการบริหารดังกล่าวนี้ ได้รับการพัฒนาขึ้นเมื่อประมาณปลายศตวรรษที่สิบเก้า

โรบิน และดีเซนโซ (Robbins and DeCenzo, 2005: 34) การจัดการ (Management) หมายถึง ขบวนการที่ทำให้งานกิจกรรมต่างๆสำเร็จลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลด้วยคนและทรัพยากรขององค์การ ซึ่งตามความหมายนี้องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ได้แก่ ขบวนการ (process) ประสิทธิภาพ (efficiency) และประสิทธิผล (effectiveness) ขบวนการ (process) ในความหมายของการจัดการนี้หมายถึงหน้าที่ต่างๆด้านการจัดการ ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การโน้มน้าวองค์การ และการควบคุม

ดรัคเกอร์ (Druck, 2006 อ้างใน สาคร สุขศรีวงศ์, 2550: 25) กล่าวว่า การจัดการ หมายถึง การทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ทางการจัดการ ซึ่งรวมถึง กิจกรรม 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์การ การชี้นำ และการควบคุมองค์การ นอกจากนี้ กิจกรรมการจัดการให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ เช่น การตัดสินใจในการบริหารจัดการ การจัดการเชิงกลยุทธ์ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การบริหารกลุ่ม และการจัดการในสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศ

ภาพที่ 1 แนวคิดการจัดการ 4 M

ที่มา: ดาร์ฟ (Dalf, 2006 อ้างใน สาคร สุขศรีวงศ์, 2550: 27)

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ

French and Saward ได้นิยามคำว่า management (การจัดการ) ไว้ใน dictionary of management ว่า “การจัดการ คือ กระบวนการ กิจกรรมหรือการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในอันที่จะเชื่อมั่นได้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปในแนวทางที่จะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน้าที่ในอันที่จะสร้างและรักษาไว้ซึ่งสภาวะที่จะเอื้ออำนวยต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความพยายามร่วมของกลุ่มบุคคล

Frederick W. Taylor ได้ชื่อว่าเป็นบิดาของการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ และเป็นผู้สร้างแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ในการหาวิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด แนวคิดของ Taylor คือการมุ่งเน้นให้ผู้ปฏิบัติงานใช้ความรู้ความสามารถของตนให้ได้มากที่สุด การเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตโดยพยายามลดต้นทุนและเพิ่มกำไร รวมถึงการเพิ่มค่าจ้างให้ผู้ปฏิบัติงานที่สามารถเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นได้ โดยถือหลักของการให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสม

เฮนรี ฟาโยล (Henri Fayol) ได้สรุปเป็นทฤษฎีว่า หัวใจของการบริหารจัดการเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายนั้น มีองค์ประกอบด้วยกัน 5 ปัจจัย ดังนี้

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์การ (Organizing)
3. การบังคับบัญชาหรือการสั่งการ (Commanding)
4. การประสานงาน (Coordinating)
5. การควบคุม (Controlling)

บาร์โธลและมาร์ติน (Bartol and Martin, 1998 อ้างใน สาคร สุขศรีวงศ์, 2550: 25) กล่าวว่า การจัดการเป็นกระบวนการในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการทำหน้าที่หลัก 4 ประการ ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์กร การขึ้นนำ และการควบคุมองค์กร

รูและเบอร์ (Rue and Byars, 2002 อ้างใน สาคร สุขศรีวงศ์, 2550: 25) กล่าวว่า การจัดการ คือ รูปแบบของงานซึ่งเกี่ยวข้องกับการประสานทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรอันได้แก่ ที่ดิน แรงงาน และทุน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

สรุป การจัดการหมายถึง กระบวนการในการทำงานอย่างเป็นขั้นตอนโดยผ่านการวางแผนอย่างเป็นระบบ อาจเป็นรูปแบบของการประสานทรัพยากร มีบทบาทสำคัญโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความสามารถของบุคคลหรือองค์กร โดยผ่านกิจกรรม 4M ได้แก่ 1.การจัดการ 2.การวางแผน 3.การควบคุม 4.การขึ้นนำ เพื่อให้กระบวนการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการน้ำท่วม

น้ำท่วม (flood) หมายถึง ภัยพิบัติที่เกิดจากน้ำพื้นผิวมีปริมาณเกินกว่าที่ร่องน้ำจะรองรับได้ ทำให้น้ำเอ่อล้นออกจากร่องน้ำ สร้างความเสียหายให้กับชีวิตและทรัพย์สินของมนุษย์หรือ

อุทกภัย หมายถึง ภัยและอันตรายที่เกิดจากสภาวะน้ำท่วมหรือน้ำท่วมฉับพลัน มีสาเหตุมาจากการเกิดฝนตกหนักหรือฝนต่อเนื่องเป็นเวลานาน เนื่องมาจาก

1. หย่อมความกดอากาศต่ำ
2. พายุหมุนเขตร้อน ได้แก่ พายุดีเปรสชัน, พายุโซนร้อน, พายุไต้ฝุ่น
3. ร่องมรสุมหรือร่องความกดอากาศต่ำ
4. ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้
5. ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ
6. เชื้อนพัง

นักปรัชญาสำคัญคนหนึ่งชื่อธาเลส (Thales) ที่วงการปรัชญาถือว่าเป็นบิดาของนักปรัชญาตะวันตก ได้เสนอพรรณนาเรื่องปฐมธาตุของโลกว่า “น้ำเป็นปฐมธาตุของโลก” โดยมีคำอธิบายว่า โลกเกิดจากการรวมตัวของสสารดั้งเดิมสุด (Prime Matter) สสารนั้นจึงเป็นวัตถุดิบที่ก่อให้เกิดโลก มันมีอยู่ก่อนสิ่งอื่นทั้งหมด จึงเป็นธาตุดั้งเดิมหรือปฐมธาตุ (First Element) ของโลก ซึ่งจะต้องเป็นสิ่งที่มิอนุภาคเล็กที่สุดจนแบ่งย่อยออกไปอีกไม่ได้ โลกและสรรพสิ่งเกิดมาจากน้ำ และจะกลับคืนไปสู่สภาพของน้ำ น้ำเป็นปฐมธาตุ เพราะน้ำทรงประสิทธิภาพในการแปรรูปเป็นสิ่งต่างๆ น้ำจับตัวเป็นของแข็งก็ได้ ละลายเป็นของเหลวก็ได้ เมื่อระเหยขึ้นฟ้าน้ำกลายเป็นไอ เมื่อต้องแสงอาทิตย์น้ำแปรรูปเป็นไฟ แต่เมื่อน้ำกลายเป็นฝน ตกลงมาสู่พื้นดิน น้ำกำลังแปรรูปเป็นดินนี่เป็นคำอธิบายของนักปรัชญาเมื่อ 81 ปีก่อนพุทธศักราช มีประเด็นที่น่าสังเกตคือประเด็นว่า น้ำแปรรูปเป็นไฟได้ หลายคนอาจเห็นว่าเป็นไปไม่ได้ แต่ถ้านึกถึงเครื่องยนต์ไฮบริดที่ใช้ น้ำเป็นเชื้อเพลิง ก็พอจะอธิบายได้ว่าน้ำแปรรูปเป็นไฟ ในกระบวนการเผาไหม้ของเครื่องยนต์ ทำให้เกิดพลังงานได้ ถ้าน้ำเป็นเชื้อเพลิงได้จริงๆ ความคิดของนักปรัชญาเก่าๆอย่างธาเลสก็ไม่ล้าสมัยเลย แต่น้ำท่วมใหญ่เป็นมหาอุทกภัยครั้งนี้ธาเลสจะอธิบายว่าอย่างไร? ผู้เขียนคิดว่า ธาเลสน่าจะอธิบายว่า น้ำกำลังแปรรูปอยู่ตลอดเวลา แต่อาจช้าหน่อย ทำให้เกิดน้ำท่วม แต่ในที่สุดมันก็แปรรูปแห่งหายไปจนหมด จนมีคำว่าภัยแล้งตามมา

3.1.2 ประเภทของอุทกภัยน้ำท่วม

อุทกภัยที่เกิดขึ้นเนื่องจากมีน้ำเป็นสาเหตุอาจจะเป็นน้ำท่วม น้ำป่า หรืออื่นๆ โดยปกติอุทกภัยเกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน บางครั้งทำให้เกิดแผ่นดินถล่มอาจมีสาเหตุจากพายุ หมุน

เขตร้อน ลมมรสุมมีกำลังแรง ร่องความกดอากาศต่ำมีกำลังแรง อากาศแปรปรวน น้ำทะเลหนุน แผ่นดินไหว เชื้อนพิษ ทำให้เกิดอุทกภัยได้เสมอ แบ่งได้ 2 ชนิด

1.อุทกภัยจากน้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมฉับพลัน เกิดจากฝนตกหนักติดต่อกันหลายชั่วโมง ดินดูดซับไม่ทัน น้ำฝนไหลลงพื้นราบอย่างรวดเร็ว ความแรงของน้ำทำลายต้นไม้อาคารถนน สะพาน ชีวิตทรัพย์สิน

2.อุทกภัยจากน้ำท่วมขังและน้ำเอ่อนอง เกิดจากน้ำในแม่น้ำ ลำธารล้นตลิ่ง มีระดับสูงจากปกติท่วมและแช่ขัง ทำให้การคมนาคมชะงัก เกิดโรคระบาด ทำลายสาธารณูปโภค และพืชผลการเกษตร

3.1.3 ลักษณะของน้ำท่วม

1. น้ำป่าไหลหลากหรือน้ำท่วมฉับพลัน มักจะเกิดขึ้นในที่ราบต่ำหรือที่ราบลุ่มบริเวณใกล้ภูเขา ต้นน้ำ เกิดขึ้นเนื่องจากฝนตกหนักเหนือภูเขาต่อเนื่องเป็นเวลานาน ทำให้จำนวนน้ำสะสมมีปริมาณมากจนพื้นดิน และต้นไม้ดูดซับไม่ไหวไหลบ่าลงสู่ที่ราบต่ำ เบื้องล่างอย่างรวดเร็ว มีอำนาจทำลายร้ายรุนแรงระดับหนึ่ง ที่ทำให้บ้านเรือนพังทลายเสียหาย และอาจทำให้เกิดอันตรายถึงชีวิตได้

2. น้ำท่วมหรือน้ำท่วมขัง เป็นลักษณะของอุทกภัยที่เกิดขึ้นจากปริมาณน้ำสะสมจำนวนมาก ที่ไหลบ่าในแนวระนาบ จากที่สูงไปยังที่ต่ำเข้าท่วมอาคารบ้านเรือน เรือสวนไร่นาได้รับความเสียหาย หรือเป็นสภาพน้ำท่วมขัง ในเขตเมืองใหญ่ที่เกิดจากฝนตกหนัก ต่อเนื่องเป็นเวลานาน มีสาเหตุมาจากระบบการระบายน้ำไม่ดีพอ มีสิ่งก่อสร้างกีดขวางทางระบายน้ำ หรือเกิดน้ำทะเลหนุนสูงกรณีพื้นที่อยู่ใกล้ชายฝั่งทะเล

3. น้ำล้นตลิ่ง เกิดขึ้นจากปริมาณน้ำจำนวนมากที่เกิดจากฝนหนักต่อเนื่องที่ไหลลงสู่ลำน้ำหรือแม่น้ำ มีปริมาณมากจนระบายลงสู่ลุ่มน้ำด้านล่าง หรือออกสู่ปากน้ำไม่ทัน ทำให้เกิดสถานะน้ำล้นตลิ่งเข้าท่วมเรือสวนไร่นาและบ้านเรือนตามสองฝั่งน้ำ จนได้รับความเสียหาย ถนน หรือสะพานอาจชำรุด ทางคมนาคมถูกตัดขาดได้

3.1.4 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการน้ำท่วม

ทฤษฎีการแก้ไขปัญหาท่วมอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามแนวทางการบริหารจัดการด้านน้ำท่วมล้น (Flood Management) โดยที่ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อน มีฝนตก และปริมาณน้ำฝนสูง จึงเกิดปัญหาน้ำท่วมอยู่ในหลายพื้นที่เกือบทุกภูมิภาค พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระปริวิตกห่วงใยในปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่เสมอมา และทรงวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่ประสบปัญหาน้ำท่วมและทรงคำนึงถึงการเลือกใช้วิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และสมรรถนะของกำลังเจ้าหน้าที่ที่มีอยู่ตลอดจนงบประมาณค่าใช้จ่ายในส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย

วิธีการต่าง ๆ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาที่ท่วมคือ

1. การก่อสร้างคันกันน้ำ เพื่อป้องกันน้ำท่วมซึ่งเป็นวิธีการดั้งเดิมแต่ครั้งโบราณโดยการก่อสร้างคัน ดินกันน้ำขนาดที่เหมาะสมขนานไปตามลำน้ำห่างจากขอบตลิ่งพอสมควร เพื่อป้องกันมิให้น้ำล้นตลิ่งไปท่วมในพื้นที่ต่างๆ ด้านใน เช่น คันกันน้ำโครงการมูโนะ และโครงการปีเหล็งอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส เป็นต้น

2. การก่อสร้างทางผันน้ำ เพื่อผันน้ำทั้งหมดหรือบางส่วนที่ล้นตลิ่งท่วมทันให้ออกไป โดยการก่อสร้างทางผันน้ำหรือชุดคลองสายใหม่เชื่อมต่อกับลำน้ำที่มีปัญหาน้ำท่วมโดยให้น้ำไหลไปตามทางผันน้ำที่ขุดขึ้นใหม่ไปลงลำน้ำสายอื่น หรือระบายออกสู่ทะเลตามความเหมาะสม ซึ่งการดำเนินการสนองพระราชดำริวิธีนี้ ดำเนินการโดยกรมชลประทาน ในการแก้ไขปัญหาจากแม่น้ำโก-ลก เข้ามาท่วมไร่นาของราษฎรเสียหายหลายหมื่นไร่ทุกปี การขุดคลองมูโนะได้ช่วยบรรเทาลงได้เป็นอย่างดี

3. การปรับปรุงและตกแต่งสภาพลำน้ำ เพื่อให้ น้ำที่ท่วมทะเลักสามารถไหลไปตามลำน้ำได้สะดวกหรือช่วยให้กระแสน้ำไหล เร็วยิ่งขึ้น อันเป็นการบรรเทาความเสียหายจากน้ำท่วมขังได้

4. การกิจ บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล สุขาภิบาลและราชการ ส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด “นายอำเภอ” หมายความว่ารวมถึงปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอด้วย “ตำบล” หมายความว่า ตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ที่อยู่ นอกเขต หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และในกรณีที่ตำบลใดมีพื้นที่อยู่ทั้งในและนอกเขตหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้หมายความถึงเฉพาะพื้นที่ที่อยู่นอกเขตหน่วยการบริหาร ราชการส่วนท้องถิ่น

อบต. คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลพ.ศ. ๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มีฐานะเป็นนิติบุคคล เป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่นโดยราษฎรเลือกตั้งผู้แทนแต่ละหมู่บ้านไปเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4.1 ภารกิจ บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล(พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ 2537)

ภารกิจ บทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) อำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

1. มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา 66)
2. ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบลบาทบาทหน้าที่ที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้ (มาตรา 67)
 - 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
 - 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 - 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 - 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 - 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
 - 7) คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
 - 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 - 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากร ให้ตามความจำเป็นและสมควร

อำนาจหน้าที่

1. จัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผน ที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวก ประสานงาน และสนับสนุนการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การเตรียมพร้อมรับมือกับสาธารณภัย เช่น จัดให้มีการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นต้น
3. จัดตั้งทีมเฝ้าระวัง ติดตาม ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์สาธารณภัย และแจ้งเตือนภัยเมื่อเกิด หรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตพื้นที่ และให้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินท้องถิ่นเพื่อควบคุม และบัญชาการ การเผชิญเหตุสาธารณภัยในพื้นที่
4. รวบรวม จัดทาลงข้อมูลทรัพยากรในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และฐานข้อมูลความเสี่ยงภัยในพื้นที่ อปท.

5. ช่วยเหลือผู้อำนวยการจังหวัดและผู้อำนวยการอำเภอตามที่ได้รับมอบหมาย
6. สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงเมื่อได้รับการร้องขอ

อำนาจหน้าที่ของนายก อบต.

1. ก่อนเข้ารับหน้าที่ นายก อบต. ต้องแถลงนโยบายต่อสภา อบต. โดยไม่มีการลงมติ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งต่อสมาชิกสภา อบต. ทุกคน และจัดทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภา อบต. เป็นประจำทุกปี (มาตรา 58/5)
2. มีอำนาจหน้าที่ ตามมาตรา 59 ดังนี้
 - (1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการของ อบต. ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนา อบต. ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ
 - (2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการของ อบต.
 - (3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายก อบต. และเลขานุการนายก อบต.
 - (4) วางระเบียบเพื่อให้งานของ อบต. เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
 - (5) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ อบต.
 - (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่น

5. แนวคิดเกี่ยวกับการบูรณาการ

ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน 2554 กระบวนการผสมผสานเชื่อมโยงองค์ความรู้ตั้งแต่ ๒ องค์ความรู้ขึ้นไปเข้าด้วยกันอย่างสอดคล้องเป็นระบบ การรวมเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทำให้เป็นเนื้อเดียวกันโดยรวมหรือผสมผสานส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

การทำให้สมบูรณ์, การทำให้กลมกลืน, การทำให้สมดุล

การรวมเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (พจนานุกรม อังกฤษ – ไทย : ศัพท์บัญญัติราชบัณฑิตยสถาน)

บูรณาการ หมายถึง การให้รัฐทั้งหลายร่วมมือกันเพื่อแสวงหาความมั่นคง สันติภาพและความร่วมมือในด้านต่างๆ เราสามารถจำแนกเป้าหมายของบูรณาการได้อย่างกว้างๆ เป็น 2 ลักษณะ คือ เป้าหมายเพื่อบูรณาการทางการเมือง (Political Integration) และเป้าหมายเพื่อการเป็นองค์กรเหนือรัฐ (Supranational State)

ชนาธิป พรกุล (2561 : 105) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการว่าหมายถึง การเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน, การจัดการเรียนรู้ให้เป็นเรื่องเดียวกับวิถีชีวิต

วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒนา (2562 : 3) ได้ให้ความหมายของการบูรณาการว่าหมายถึง การผสมผสานองค์ความรู้ตั้งแต่ 2 องค์ความรู้ขึ้นไปเข้าด้วยกันอย่างลงตัวและเป็นระบบ ช่วยทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ Concept ในลักษณะที่เชื่อมโยงกันอย่างบูรณาการ ตอบสนองธรรมชาติ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

5.1แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบูรณาการ

(Grabs, Tyagi, & Hyodo, 2007) การจัดการอุทกภัยเชิงบูรณาการ (Integrating flood management: IFM)) มีพื้นฐานแนวคิดมาจากการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการโดยเน้นการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืน เกิดขึ้นได้เนื่องจากการบูรณาการเข้าด้วยกันของหน่วยรับผิดชอบหลายๆ หน่วยทั้งในองค์กรเดียวกันและต่างองค์กร จึงจำเป็นที่จะต้องใช้ทฤษฎีที่หลากหลายแขนง ตามแต่ละความชำนาญของแต่ละองค์การมาร่วม ทั้งนี้ทฤษฎีดังกล่าวจะต้องครอบคลุมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด โดยหลักของการจัดการอุทกภัยเชิงบูรณาการประกอบด้วย 5 หลักการ ได้แก่

- (1) มุ่งเน้นการจัดการวัฏจักรของน้ำแบบมองโดยองค์รวม
- (2) บูรณาการการจัดการทรัพยากรดินและน้ำเข้าด้วยกัน
- (3) ผสมผสานกลยุทธ์จากองค์ความรู้ที่หลากหลายจนได้กลยุทธ์ที่ดีที่สุด
- (4) ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน
- (5) รักษาไว้ซึ่งระบบนิเวศวิทยาเพื่อความยั่งยืน

(United Nations, 2021) การจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการว่าเป็นการจัดการ ที่มีรูปแบบที่ดีที่สุด ที่เหมาะแก่การนำไปลงมือปฏิบัติจริงในระดับแม่น้ำ ลุ่มน้ำย่อย และลุ่มน้ำ เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน ในการสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางสังคม และเศรษฐกิจ แต่ยังคงรักษาไว้ซึ่งความสมบูรณ์ของระบบนิเวศและอุทกวิทยา โดยมีหลักการที่กล่าวถึงสิทธิในการจัดการและการแบ่งปันทรัพยากรน้ำผ่านหลักบูรณาการ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่การประสานงาน (coordination) และความร่วมมือ (collaborative) เพื่อลดข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้นจากข้อกฎหมายที่ทับซ้อนกันระหว่างหน่วยงาน รวมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholder) ในขั้นตอนการกำหนดนโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ และการประเมินผล (Davis,2007) นอกจากนี้ยังเป็นแนวคิดพื้นฐานของการจัดการทรัพยากรน้ำในยุคปัจจุบันสืบเนื่องต่อไปในอนาคต เนื่องจากเป็นแนวคิดสำคัญที่องค์การสหประชาชาติใช้ในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ที่ถูกเขียนขึ้น ในปี ค.ศ. 2018 กำหนดให้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอันดับที่ 6 (SDG6) มีประเด็นเป้าหมายย่อยที่ส่งเสริมให้ทุกประเทศใช้แนวคิดจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ(Integrated water resource management:

IWRM) เป็นเครื่องมือหลักในการบรรลุเป้าหมาย ซึ่งครอบคลุมถึงเรื่องการจัดการภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับน้ำทั้งในเรื่องภัยแล้งและอุทกภัย โดยคาดว่าแนวคิดจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการนี้จะถูกนำไปใช้มากกว่าร้อยละ 80 ของประเทศทั่วโลก ใน ปี ค.ศ. 2030

6 แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเครือข่าย

ภาคีเครือข่าย หมายถึง บุคคล หรือกลุ่มบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการและองค์กรอื่นๆ รวมทั้งสถานศึกษาอื่นที่อยู่ในพื้นที่ที่มีได้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกันหรือทำกิจกรรมร่วมกัน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2551)

6.1 แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างเครือข่าย

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์ (2550 : 7) กล่าวถึงเครือข่ายว่าเป็นการเชื่อมโยงของกลุ่มคนหรือองค์กรที่สมัครใจจะแลกเปลี่ยนข่าวสารหรือกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดระเบียบโครงสร้างของคนในข่ายด้วยความเป็นอิสระเท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิเชื่อถือเอื้ออาทรซึ่งกัน และกัน และมีการจัดระบบให้กลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่เป็นสมาชิกดำเนินกิจกรรม บางอย่างร่วมกัน เพื่อนำไปสู่จุดหมายที่เห็นพ้องต้องกัน

เสรี พงศ์พิศ : กระบวนการทางสังคมอันเกิดจากการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กร สถาบัน โดยมีเป้าหมาย วัตถุประสงค์และความต้องการบางอย่างร่วมกัน ร่วมกันดำเนินกิจกรรมบางอย่างโดยที่สมาชิกยังคงความเป็นเอกเทศไม่ขึ้นต่อกัน

พระมหาสุทิตย์ อาภากร และ นฤมล นิราทร : การเชื่อมโยงระหว่างบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสารหรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดรูปหรือระเบียบโครงสร้างที่แต่ละหน่วยยังคงมีความเป็นอิสระเท่าเทียม ภายใต้พื้นฐานของการเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน

ชัยวัฒน์ ธีระพันธุ์ : การเชื่อมต่อระหว่างมนุษย์แล้วขยายผลเป็นวงกว้างเพื่อให้สังคมพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นและในความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์นั้นจะเป็นความสัมพันธ์ย้อนกลับในเชิงบวกที่จะเกิดเป็นพลังทวีคูณ (Reinforcing) เกิดการขยายผลแบบก้าวกระโดด (Quantum Leap)

การสร้างเครือข่าย (Networking) คือ การเชื่อมโยงของกลุ่มคนหรือกลุ่มองค์กร ที่สมัครใจที่จะแลกเปลี่ยนข่าวสารร่วมกันหรือทำกิจกรรมร่วมกัน โดยมีการจัดระเบียบโครงสร้างของคน ในเครือข่ายด้วยความเป็นอิสระเท่าเทียมกันภายใต้พื้นฐานของความเคารพสิทธิ เชื่อถือ เอื้ออาทรซึ่งกัน และกัน ประเด็นสำคัญของนิยามข้างต้น คือ

- 1) ความสัมพันธ์ต้องเป็นไปโดยสมัครใจ
- 2) กิจกรรมที่ท่าต้องมีลักษณะเท่าเทียมหรือแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน
- 3) การเป็นสมาชิก ต้องไม่มีผลกระทบต่อความเป็นอิสระหรือความเป็นตัวของตัวเองของคนหรือองค์กรนั้น ๆ

ความสำคัญของเครือข่าย

จารีรัตน์และคณะ (2544: 340) กล่าวว่าเครือข่ายปราชญ์และชาวบ้านและพหุภาคีภาคีสานมีความสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจาก

1. ทำให้เกิดเวทีแลกเปลี่ยน เมื่อมีเวทีแลกเปลี่ยนก็ทำให้เกิดองค์ความรู้ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวคิดด้านวัฒนธรรม
2. เครือข่ายนี้ ช่วยเพิ่มความเข้มแข็งให้ชุมชน และได้รู้จักสามัคคี
3. เครือข่ายนี้ทำให้เกิดกระบวนการร่วมคิดร่วมทำ และร่วมทุน
4. เครือข่ายนี้ทำให้เกิดการประสานอุดมการณ์ และความคิดของกันและกันให้กว้างจากแคบ ประเพณีของแต่ละท้องถิ่น

องค์ประกอบของเครือข่าย

เครือข่ายเทียม (Pseudo network) หมายถึง เครือข่ายชนิดที่เราหลงผิดคิดว่าเป็นเครือข่าย แต่แท้จริงแล้วเป็นแค่การชุมนุมพบปะสังสรรค์ระหว่างสมาชิก โดยที่ต่างคนต่างไม่ได้มีเป้าหมายร่วมกัน และไม่ได้ตั้งใจที่จะทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นการรวมกลุ่มแบบเฮโลสาระพาหรือรวมกันตามกระแสนิยมที่ไม่มีวัตถุประสงค์ ดังนั้นการทำความเข้าใจกับองค์ประกอบของเครือข่ายมีความสำคัญเพื่อช่วยให้สมาชิกสามารถสร้างเครือข่ายแทนการสร้างเครือข่ายเทียม

เครือข่ายแท้ มีองค์ประกอบสำคัญ 7 ข้อ คือ

- 1) มีการรับรู้และมุมมองที่เหมือนกัน (common perception)
- 2) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (common vision)
- 3) มีความสนใจหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน (mutual interests/benefits)
- 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย (stakeholders participation)
- 5) มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน (complementary relationship)
- 6) มีการเกี่ยวพันพึ่งพากัน (interdependent)
- 7) มีปฏิสัมพันธ์กันในเชิงแลกเปลี่ยน (interaction)

1) มีการรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน (common perception)

สมาชิกในเครือข่ายต้องมีความรู้สึกนึกคิดและการรับรู้เหมือนกันถึงเหตุผลในการเข้ามาร่วมกัน เป็นเครือข่าย เช่น มีความเข้าใจในปัญหาและมีจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ประสบปัญหาอย่างเดียวกันหรือต้องการความช่วยเหลือในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งจะส่งผลให้สมาชิกของเครือข่ายเกิดความรู้สึกผูกพันในการดำเนินกิจกรรมร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาหรือลดความเดือดร้อนที่เกิดขึ้น

การรับรู้ร่วมกันถือเป็นหัวใจของเครือข่ายที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง เพราะถ้าเริ่มต้นด้วยการรับรู้ที่ต่างกัน มีมุมมองหรือแนวคิดที่ไม่เหมือนกันแล้ว จะประสานงานและ ขอความร่วมมือยาก เพราะแต่ละคนติดอยู่ในกรอบความคิดของตัวเอง มองปัญหาหรือความต้องการในทิศทางที่ต่างกัน แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าสมาชิกของเครือข่ายจะมีความเห็นที่ต่างกันไม่ได้ เพราะมุมมองที่แตกต่าง ช่วยให้เกิดความสร้างสรรค์ในการทำงาน แต่ความแตกต่างนั้นต้องอยู่ในส่วนของกระบวนการ (process) ภายใต้การรับรู้ถึงปัญหาที่สมาชิกทุกคนยอมรับแล้ว มิฉะนั้นความเห็นที่ต่างกันจะนำไปสู่ความแตกแยกและแตกหักในที่สุด

2) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (common vision)

หมายถึง การที่สมาชิกมองเห็นจุดมุ่งหมายในอนาคตที่เป็นภาพเดียวกัน มีการรับรู้และเข้าใจไปในทิศทางเดียวกันและมีเป้าหมายที่จะเดินทางไปด้วยกัน การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันจะทำให้กระบวนการขับเคลื่อนเกิดพลัง มีความเป็นเอกภาพ และช่วยผ่อนคลายความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความคิด ที่แตกต่างกัน ในทางตรงกันข้ามถ้าวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของสมาชิกบางกลุ่มขัดแย้งกับวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของเครือข่ายพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มนั้นจะเริ่มแตกต่างจากแนวปฏิบัติที่สมาชิกเครือข่ายกระทำร่วมกัน ดังนั้น แม้ว่าจะต้องเสียเวลามากกับความพยายามในการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน แต่จำเป็นต้องทำให้เกิดขึ้นหรือถ้าสมาชิกมีวิสัยทัศน์ส่วนตัวอยู่แล้ว ควรปรับให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเครือข่ายให้มากที่สุด แม้จะไม่ซ้อนทับจนแนบสนิทเป็นภาพเดียวกัน แต่อย่างน้อยก็ควรสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

เป้าหมายเครือข่าย

3) มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน (mutual interests/benefits)

คำว่าผลประโยชน์ในที่นี้ครอบคลุมทั้งผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงินและผลประโยชน์ที่ไม่ใช่ตัวเงิน เป็นความต้องการ (need) ของมนุษย์ในเชิงปัจเจก เช่น เกียรติยศ ชื่อเสียง การยอมรับ โอกาสในความก้าวหน้า ความสุข ความพึงพอใจ ฯลฯ

การชักจูงผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเครือข่าย จำเป็นต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่บุคคลเหล่านั้นจะได้รับจากการเข้าร่วม ทั้งนี้ลักษณะของผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับอาจแตกต่างกัน แต่ควรให้ด้วยความเสมอภาคและเพียงพอที่จะเป็นแรงจูงใจให้เกิดการมีส่วนร่วมในทางปฏิบัติได้จริง

เมื่อใดก็ตาม ที่สมาชิกเห็นว่าอาจเสียประโยชน์หรือได้รับในสิ่งที่ต้องการเพียงพอแล้ว สมาชิกเหล่านั้นก็จะออกจากเครือข่ายไปในที่สุด

4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกทุกคนในเครือข่าย (stakeholders participation)

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย เป็นกระบวนการที่สำคัญมากในการพัฒนาความเข้มแข็งของเครือข่าย เป็นเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมลงมือทำอย่างเข้มแข็ง ดังนั้น สถานะของสมาชิกในเครือข่ายควรมีความเท่าเทียมกัน ทุกคนอยู่ในฐานะ “หุ้นส่วน (partner)” ของเครือข่าย เป็นความสัมพันธ์ในแนวราบ (horizontal relationship) หรือความสัมพันธ์ ฉันทเพื่อนมากกว่าความสัมพันธ์ในแนวตั้ง (vertical relationship) ในลักษณะเจ้านายลูกน้อง ซึ่งในทางปฏิบัติอาจทำได้ยาก เพราะต้องเปลี่ยนกรอบความคิดของสมาชิกในเครือข่ายโดยการสร้างบริบทแวดล้อมอื่นๆ เข้ามาประกอบ แต่ถ้าทำได้จะสร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่ายมากขึ้น

5) มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน (complementary relationship)

องค์ประกอบที่จะทำให้เครือข่ายดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง คือ การที่สมาชิกต่างสร้างความเข้มแข็งให้กันและกัน โดยนำจุดแข็งของฝ่ายหนึ่งไปช่วยแก้ไขจุดอ่อนของอีกฝ่ายหนึ่ง แล้วทำให้ได้ผลลัพธ์เพิ่มขึ้นในลักษณะพลังทวีคูณ ($1+1 > 2$) มากกว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อต่างคนต่างอยู่

6) การเกี่ยวพันพึ่งพากัน (interdependence)

เป็นอีกองค์ประกอบที่ทำให้เครือข่ายดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน การที่สมาชิกตกอยู่ในสภาวะจำกัดทั้งด้านทรัพยากร ความรู้ เงินทุน กำลังคน ฯลฯ ไม่สามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยตนเองโดยปราศจากเครือข่าย จำเป็นต้องพึ่งพาซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในเครือข่าย การทำให้หุ้นส่วนของเครือข่ายยึดโยงกันอย่างเหนียวแน่น จำเป็นต้องทำให้หุ้นส่วนแต่ละคนรู้สึกว่าเขาเอาหุ้นส่วนคนใดคนหนึ่งออกไปจะทำให้เครือข่ายล้มลงได้ การดำรงอยู่ของหุ้นส่วนแต่ละคน จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงอยู่ของเครือข่าย การเกี่ยวพันพึ่งพากันในลักษณะนี้จะส่งผลให้สมาชิก มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันโดยอัตโนมัติ

7) การมีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยน (interaction)

สมาชิกในเครือข่ายต้องทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เช่น มีการติดต่อกันผ่านทาง การเขียน การพบปะพูดคุย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน หรือมีกิจกรรมประชุมสัมมนา ร่วมกัน โดยที่ผลของการปฏิสัมพันธ์นี้ต้องก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเครือข่ายตามมามากมาย

ลักษณะของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกควรเป็นการแลกเปลี่ยนกัน (reciprocal exchange) มากกว่าที่จะเป็นผู้ให้หรือเป็นผู้รับฝ่ายเดียว (unilateral exchange) ยิ่งสมาชิกมีปฏิสัมพันธ์กันมากเท่าใด ก็จะทำให้เกิดความผูกพันระหว่างกันมากขึ้นเท่านั้น ทำให้การเชื่อมโยงแน่นแฟ้นมากขึ้น มีการเรียนรู้ระหว่าง

กันมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้กับเครือข่าย องค์ประกอบข้างต้นไม่เพียงแต่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปช่วยจำแนกกระหว่างเครือข่ายแท้กับเครือข่ายเทียมเท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายด้วย

สรุป เครือข่ายหมายถึงกลุ่มของคนหรือกลุ่ม หรือองค์กรที่มีความสมัครใจในการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ประสบการณ์ระหว่างกัน หรือลงมือทำกิจกรรมร่วมกัน มีความสัมพันธ์ระหว่างกันในด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและอื่นๆ โดยมีการจัดรูปแบบการจัดการให้เป็นกลไกขับเคลื่อนเชื่อมโยงกิจกรรมร่วมกัน กิจกรรมเครือข่ายต้องมึลักษณะเท่าเทียมกัน และเห็นความตระหนักร่วมกันในเป้าหมายและแผนงานที่จะทำ(ไผท วงศ์อนุตรโรจน์ 2544)

7.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิชญ รัตนปริคณณ์และคณะ : (2522) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการในกลุ่มน้ำป่าสักเพื่อป้องกันอุทกภัยในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการในกลุ่มน้ำป่าสัก ในเรื่องของการประสานงาน ความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อป้องกันอุทกภัยในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ ผลการวิจัยพบว่า 1)นโยบายภาครัฐ กฎหมาย และบทบาทของสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรน้ำช่วยส่งเสริมการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการในเรื่องของการประสานงาน ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอันส่งผลต่อประสิทธิผลในการป้องกันอุทกภัย 2)ปัจจัยอื่น ๆ ที่สนับสนุนการประสานงาน และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ การแบ่งปันวิสัยทัศน์และตั้งเป้าหมายร่วมกัน ความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นของหน่วยงานนี้มีต่อกัน และพื้นฐานความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างหน่วยงานในอดีต 3)ปัจจัยอื่นๆ ที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ การแบ่งปันวิสัยทัศน์และตั้งเป้าหมายร่วมกัน ความเชื่อมั่นต่อหน่วยงานภาครัฐและการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในทักษะเฉพาะทางด้านอุทกภัย ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ

ชลธร ทิพย์สุวรรณ : (2015) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่นำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการลุ่มน้ำสาขาแมริม จังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และสภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรน้ำรวมถึงกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียจากการใช้ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแมริมและเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแมริมโดยผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในพื้นที่จำนวน 6 กลุ่มได้แก่ตัวแทนชุมชนตัวแทนหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตัวแทนหน่วยงานภารกิจตัวแทนสถาบันการศึกษาตัวแทนสถานศึกษาและตัวแทนภาค

ธุรกิจรวมจำนวน 78 คนการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผลसानวิธีซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วม การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบกับการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วมการ สอบถามการสัมภาษณ์การสนทนากลุ่มย่อยและการประชุมระดับกลุ่มน้ำและการสำรวจความคิดเห็น เพื่อให้สามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยในครั้งนี้

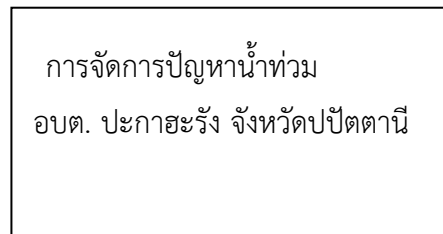
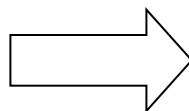
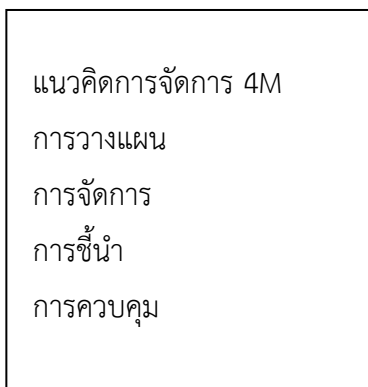
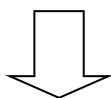
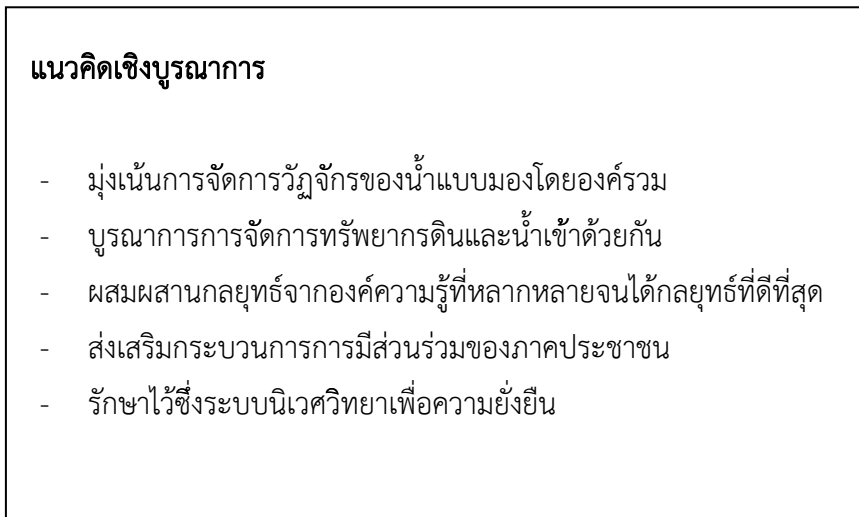
ผลการวิจัยพบว่าในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแมริมประสบปัญหาจากการใช้ทรัพยากรน้ำหลายประการ ได้แก่ปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้งปัญหาน้ำท่วมในฤดูน้ำหลากปัญหาน้ำดื่มและน้ำประปาไม่ เพียงพอและไม่สะอาดปัญหาแหล่งน้ำตื้นเขินหรือขรุขระเสียหายปัญหาการทำลายแหล่งต้นน้ำและ ปัญหาที่เกิดจากกระบวนการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพขาดกระบวนการบูรณาการที่แท้จริง ดังนั้นเพื่อการแก้ปัญหาดังกล่าวผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่จึงได้ร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่การบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการโดยพบปัจจัยๆได้แก่ (1) ข้อตกลงร่วมกันในพื้นที่ลุ่มน้ำ (2) วัฒนธรรมภูมิปัญญาและการจัดการทรัพยากรน้ำโดยชุมชน (3) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียจาก การใช้ทรัพยากรน้ำ (4) กฎหมายระเบียบข้อบังคับที่สอดคล้องกันตลอดทั้งลุ่มน้ำ (5) หลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาล(6)องค์กร/หน่วยงานหลักในการบูรณาการ (7) มาตรการและแรงจูงใจ ในการบริหารจัดการน้ำ (8)ระบบการศึกษาและกระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจ (9) แผนการ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการและ(10) ระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการจัดการทรัพยากร น้ำตามลำดับโดยการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นให้ชุมชนได้ตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรและปัญหาเกี่ยวกับ ทรัพยากรน้ำที่เกิดขึ้นรวมถึงตระหนักในคุณค่าของตนเองมีความภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ เปิดโอกาสอย่างเต็มที่ให้ชุมชนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองเพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาจากการใช้ ทรัพยากรน้ำที่เกิดขึ้นในพื้นที่ลุ่มน้ำสาขาแมริมด้วยตนเองนำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบ บูรณาการอย่างแท้จริง

อังกูร แก้วย่อง¹และคณะ : (2562) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการน้ำแบบ บูรณาการและยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำโก-ลก จังหวัด นครราชสีมา โดยวัตถุประสงค์การศึกษาการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินสภาพปัญหาการบริหาร จัดการน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำโก-ลก จังหวัดนครราชสีมา 2) พัฒนารูปแบบการ บริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการและยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วม และ 3) เสนอแนะเชิงนโยบายและ แนวทางในการบริหารจัดการน้ำของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำโก-ลก จังหวัดนครราชสีมา โดย มีการดำเนินการวิจัยเชิงผสม ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการ วิจัยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำโก-ลก จังหวัดนครราชสีมา ผู้ นำเกษตรกรและชุมชนที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ รวมจำนวน 50,271 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างในการ วิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำโก-ลก จากการสุ่มแบบหลายชั้น จำนวน

วน 400 คน และกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ตัวแทนผู้นำเกษตรกรและชุมชนที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ โดยการสุ่มแบบเจาะจงรวมเป็น 100 คน เครื่องมือที่จะใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) แบบสอบถามสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ และ 2) แบบสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอผลการวิเคราะห์แบบพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัญหาในปัจจุบันของการบริหารจัดการน้ำในโครงการชลประทานของน้ำโก-ลก จังหวัดนราธิวาส ขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแบบบูรณาการแบบยั่งยืนทำให้ผู้ใช้ในโครงการไม่เข้าใจแนวคิดการจัดการน้ำดังกล่าว นอกจากนี้ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการน้ำตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง 2) รูปแบบการจัดการน้ำของโครงการชลประทานโก-ลก ควรมุ่งเน้นไปที่การจัดการปัญหาภัยแล้ง น้ำท่วม น้ำทะเลขึ้นสูงและความเป็นกรดของน้ำ ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 ได้แก่ ความรู้ ความดี ความมีเหตุผล ความพอประมาณและภูมิคุ้มกัน นอกจากนี้ความร่วมมือจากทุกคนในโครงการชลประทานสามารถนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นวิธีการที่สามารถใช้ในการพัฒนาแบบบูรณาการและยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมในการก่อสร้าง การดัดแปลงและการปรับปรุงอาคารชลประทานในพื้นที่โครงการ 3) นโยบายและแนวทางการบริหารจัดการน้ำของโครงการชลประทานโก-ลก ต้องพัฒนาทักษะและเทคนิคการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการน้ำด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและพอเพียง โครงการควรจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และศูนย์การเรียนรู้ ส่งเสริมให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของเทคนิคการเรียนรู้และกระบวนการคิด ในท้ายที่สุดเพื่อกระตุ้นให้พวกเขาเรียนรู้และสามารถวิเคราะห์ปัญหาที่พวกเขาเผชิญและสามารถใช้ความรู้ที่พวกเขาเรียนรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนแบบพอเพียงได้ แนวทางการวิจัยในอนาคตควรศึกษาบทบาทหรือการมีส่วนร่วมของชุมชนในการประยุกต์ใช้แนวคิดการจัดการน้ำตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบบยั่งยืนเพื่อส่งเสริมให้ผู้คนฝึกฝนในพื้นที่

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาเรื่องการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาชะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งในบทนี้กล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้และการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ระยะเวลาการวิจัย ตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้และการสร้างเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้
5. ระยะเวลาการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative) ผู้ให้ข้อมูลหลักที่สำคัญ (Key informant) ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

- 1) นายกองการบริหารส่วนตำบลปะกาชะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน 1 คน
- 2) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปะกาชะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน 1 คน
- 3) เจ้าหน้าที่ทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาชะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี จำนวน 1 คน
- 4) ผู้ใหญ่บ้านประจำหมู่บ้าน หมู่ละ 1 คน หมู่ที่1 หมู่ที่2 หมู่ที่3 หมู่ที่4 หมู่ที่5 หมู่ที่6 หมู่ที่7 หมู่ที่8
- 5) หัวหน้ากลุ่มภาคีเครือข่าย กลุ่มละ 1 คน องค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานกรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัย หน่วยอาสาสมัครป้องกันพลเรือน

เครื่องมือที่ใช้และการสร้างเครื่องมือ

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีขั้นตอน การดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยดังนี้

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการ ตำบลปะกาฮะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแนวทางในการกำหนดกรอบคำถามสำหรับการสัมภาษณ์ได้มาจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมถึงปัญหาของคำถามในการศึกษาโดยการสัมภาษณ์นั้นให้ครอบคลุมเนื้อหาตามที่ต้องการ โดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. กำหนดขอบข่ายของข้อมูลที่ต้องการให้ครอบคลุมกรอบการศึกษาค้นคว้า
3. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วนำเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการวิจัยเพื่อพิจารณาความถูกต้องและให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน เพื่อพิจารณาประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยรวมถึงความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขทางด้านภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 แหล่งดังนี้

- 1) แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ได้มาจากการสัมภาษณ์แบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนรวม การสังเกต การสอบถาม สทนากลุ่มแบบเจาะจง จุดบันทึกและใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งได้ข้อมูลจากการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร ตำรา บทความ แนวคิด ทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
2. จำแนกและจัดระบบข้อมูลเป็นการนำข้อมูลที่ต้นนำมาจำแนกและจัดหมวดหมู่ออกให้เป็นระบบ
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาวิเคราะห์เพื่อหาบทสรุปร่วมกันของเรื่องนั้น
4. นำเสนอข้อมูลเป็นข้อความแบบบรรยาย

ระยะเวลาการวิจัย

การดำเนินวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาการวิจัยตั้งแต่วันที่ 26เดือนมิถุนายน - เดือนตุลาคม พ.ศ.2567

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยหัวข้อการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ ศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก การสัมภาษณ์ใช้วิธีการแบบโครงสร้างในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย กลุ่มตัวอย่างประชาชน รวมจำนวนทั้งหมด 9 คน เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

4.1 ผลจากการศึกษาวิจัยด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์การจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยศึกษาโดยใช้วิธีการเชิงคุณภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ผลจากการศึกษาวิจัยด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

จากการศึกษาวิจัยด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งหมด 9 คน ได้แก่ นายกองการบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ปลัดและรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่ประจำองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน หัวหน้าหน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 1 คน หัวหน้า อปพร จำนวน 1 คน และประชาชน จำนวน 3 คน และสามารถสรุปผลจากการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการสัมภาษณ์

หัวข้อวิจัยการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ข้อมูลการสัมภาษณ์คนที่ 1 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 เดือนกันยายน พ.ศ 2567 สัมภาษณ์เวลา 14:20 จนถึง 15:40 สถานที่สัมภาษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง จังหวัดปัตตานี สัมภาษณ์โดย นิรุไลลา ยีอริง

ข้อมูลการสัมภาษณ์คนที่ 2 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 เดือนกันยายน พ.ศ 2567 สัมภาษณ์เวลา 14:30 จนถึง 15:10 สถานที่สัมภาษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง จังหวัดปัตตานี สัมภาษณ์โดย นูชนานี แวดะแซ

ข้อมูลการสัมภาษณ์คนที่3 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 11 เดือนกันยายน พ.ศ 2567 สัมภาษณ์เวลา 14:25 จนถึง 15:00 สถานที่สัมภาษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี สัมภาษณ์โดย มุฮำหมัด ตือเร๊ะ

ข้อมูลการสัมภาษณ์คนที่4 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 เดือนกันยายน พ.ศ 2567 สัมภาษณ์เวลา 13:35 จนถึง 14:50 สถานที่สัมภาษณ์ หน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำตำบลปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี สัมภาษณ์โดย นินูร์ไลลา ยือริง

ข้อมูลการสัมภาษณ์คนที่5 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 เดือนกันยายน พ.ศ 2567 สัมภาษณ์เวลา 14:55 จนถึง 15:40 สถานที่สัมภาษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี สัมภาษณ์โดย นูชนานี แวดะแซ

ข้อมูลการสัมภาษณ์คนที่6 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 13 เดือนกันยายน พ.ศ 2567 สัมภาษณ์เวลา 15:50 จนถึง 16:20 สถานที่สัมภาษณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี สัมภาษณ์โดย นินูร์ไลลา ยือริง

ข้อมูลการสัมภาษณ์คนที่7 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 เดือนกันยายน พ.ศ 2567 สัมภาษณ์เวลา 13: 50 จนถึง 14:30 น. สถานที่สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ 36 หมู่2 ตำบลปะกาอะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี สัมภาษณ์โดย มุฮำหมัด ตือเร๊ะ

ข้อมูลการสัมภาษณ์คนที่8 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 27 เดือนกันยายน พ.ศ 2567 สัมภาษณ์เวลา 10:45 จนถึง 11:30 น. สถานที่สัมภาษณ์ บ้านเลขที่43 หมู่2 ตำบลปะกาอะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี สัมภาษณ์โดย นินูร์ไลลา ยือริง

ข้อมูลการสัมภาษณ์คนที่9 สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 20 เดือนกันยายน พ.ศ 2567 สัมภาษณ์เวลา 13:00 จนถึง 13:55 น. สถานที่สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ 72/2 หมู่2 ตำบลปะกาอะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี สัมภาษณ์โดย นูชนานี แวดะแซ

2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์หลัก

ผู้ให้สัมภาษณ์หลักคนที่1 นายฮาเซาะ ตะชาเมาะ (ตำแหน่ง/อาชีพ) นายกององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ประสบการณ์ทำงานนายกององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง เพศชาย อายุ 56ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ภูมิลำเนาตำบลปะกาอะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ผู้ให้สัมภาษณ์หลักคนที่2 นายภักดี นิเต็ม (ตำแหน่ง/อาชีพ) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ประสบการณ์ทำงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง เพศชาย อายุ 53ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ภูมิลำเนาจังหวัดสตูล

ผู้ให้สัมภาษณ์หลักคนที่3 นางรอฮานี แวโด (ตำแหน่ง/อาชีพ) รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ประสบการณ์ทำงานเจ้าหน้าที่ เพศหญิง อายุ 45ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ภูมิลำเนาปัตตานี

ผู้ให้สัมภาษณ์หลักคนที่4 นางสาวจริยา เต๊ะหมัดหมะ (ตำแหน่ง/อาชีพ) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ประสบการณ์ทำงานนักวิเคราะห์นโยบายและแผน เพศหญิง อายุ 36ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ภูมิลำเนาจังหวัดสตูล

ผู้ให้สัมภาษณ์หลักคนที่5 นายมุฮัมมัด หะแย (ตำแหน่ง/อาชีพ) ปอพร.หมู่6 ประสบการณ์ทำงานอาสาสมัครกู้ภัย เพศชาย อายุ 43ปี การศึกษาระดับมัธยมปลาย6 ภูมิลำเนาปะกาอะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ผู้ให้สัมภาษณ์หลักคนที่6 นายกอมารูดิง สามะอาลี (ตำแหน่ง/อาชีพ) หัวหน้าหน่วยป้องกันบรรเทาสาธารณภัย หมู่3 ประสบการณ์ทำงานรับจ้างทั่วไป เพศชาย อายุ 50ปี การศึกษาระดับมัธยมปลาย6 ภูมิลำเนาสะบารัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ผู้ให้สัมภาษณ์หลักคนที่7 นางสาวแวนูริซัน คีอราแม (ตำแหน่ง/อาชีพ) เกษตรกร ประสบการณ์ทำงาน (ไม่มี) เพศหญิง อายุ 26ปี การศึกษาระดับมัธยมต้น ภูมิลำเนาปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี

ผู้ให้สัมภาษณ์หลักคนที่8 นางสาวต่วนสุไรดา ต่วนปูเตะ (ตำแหน่ง/อาชีพ) ค้าขาย ประสบการณ์ทำงาน (ไม่มี) เพศหญิง อายุ 31ปี การศึกษาระดับมัธยมปลาย6 ภูมิลำเนาปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี

ผู้ให้สัมภาษณ์หลักคนที่9 นางสาวพิตดาว กามาร์ (ตำแหน่ง/อาชีพ) เกษตรกร ประสบการณ์ทำงาน (ไม่มี) เพศหญิง อายุ 30ปี การศึกษาระดับมัธยมต้น ภูมิลำเนาปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี

3.ประเด็นสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างตามแบบสัมภาษณ์โดยแยกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

3.1 การบริหารจัดการปัญหาน้ำท่วมมีความสำคัญอย่างไร

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่1 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “การจัดการน้ำท่วมในทุกปีของปะกาอะรังนี้เป็นเรื่องที่ต้องสนใจ ต้องหาทางแก้ปัญหา ต้องหาทางกับการรับมือ เพราะมันเป็นสิ่งที่ อบต ต้องเข้าไปช่วยเหลือ ขนย้าย มันเป็นเรื่องที่ที่ทาง อบต จะต้องรับผิดชอบอยู่แล้ว ที่นี้การมอบหมายงานโดยปลัดจะเป็นคนมอบหมายงานอะไรต่างๆ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่2 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “การจัดการในเรื่องน้ำนี้เป็นสิ่งที่เราต้องให้ความสำคัญกันอยู่แล้วเพราะที่นี้เป็นพื้นที่ที่ทุกปีนั้นมีเรื่องของน้ำท่วมอยู่แล้ว เราต้องให้ความสำคัญที่จะต้องตระหนัก ไม่ว่าจะการช่วยเหลือ ขนย้ายข้าวของอะไรต่างๆ โดยเฉพาะในบางบ้านนั้นจะมีคนแก่

ด้วยเราก็เลยต้องเข้าไปให้ความช่วยเหลืออันนี้สำคัญ แต่โดยปกติของคนที่นี่จะคุ้นชินกับน้ำท่วมอยู่แล้ว และทางเราก็ต้องแบ่งคนในการรับผิดชอบอยู่แล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่3 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “ทางเราก็ให้ความสำคัญกับน้ำท่วมอยู่แล้วนะคะ เพราะว่าเป็นเรื่องที่ประชาชนและที่ทุกพื้นที่นั้นได้รับผลกระทบ แต่ส่วนมากนั้นจะเป็นน้ำที่เกิดจากน้ำทะเลหนุนคะ เวลาน้ำท่วมนั้นอำเภอก็จะแจ้งหนังสือจากที่ อบต เราอยู่ทุกปี เราก็จะแบ่งหน้าที่เฉพาะในการให้ความช่วยเหลืออยู่แล้วคะ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่4 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “น้ำท่วมที่นี้ก็ถือเป็นปัญหาที่มันเกิดขึ้นแทบจะทุกปีอยู่แล้วคะ มันจำเป็นที่เราจะต้องให้ความสำคัญเพราะมันส่งผลต่อทุกๆครัวเรือน ที่จะเยอะสุดก็จะเป็นหมู่บ้านจางา จางานี้ทุกปีเลยที่จะท่วมหนักสุด น้ำเยอะกว่า ซึ่งหน้าที่รับผิดชอบนี้ก็จะเป็นหน่วยงาน ปก ที่รับผิดชอบเป็นสายงานหลักเลย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่5 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “หน่วยงานของทางเรานี้จะรับผิดชอบการปัญหาแบบนี้อยู่แล้ว ปก จะเป็นสายงานหลักเลยที่จะเข้าไปช่วยเหลือ ไม่ว่าจะ เป็น ย้ายคน สำรวจน้ำอะไรอย่างนี้ ซึ่งทางเราจะมีเจ้าหน้าที่เฉพาะอยู่แล้วที่ช่วยเหลือ และก็ร่วมมือกับ อบต”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่6 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “การให้ความช่วยเหลือน้ำท่วมทางเรากลุ่ม อปพร นี้เป็นหน่วยงานที่จะช่วยเหลือและจะร่วมทำงานกับ กลุ่ม ปก คนที่เค้าได้รับความเดือดร้อน แต่จะแบ่งคนเป็นกลุ่มๆ ในการรับผิดชอบ คนขับเรือ คนที่ให้ความช่วยเหลือขนย้ายถังครับ”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่7 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “เวลาน้ำท่วม อบต ก็จะแจ้ง ทุกคนที่นี้ก็ยกของไว้เลย”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่8 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “ในปะกาสะรังจะน้ำท่วมทุกอยู่แล้ว บางปีก็ขึ้นสูงส่วนมากก็จะคอยดูสถานการณ์น้ำลด แต่ทุกคนที่นี้ก็จะมีเรือกันอยู่แล้ว”

ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่9 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “เป็นสิ่งที่ต้องสนใจ เพราะว่ามันเกิดน้ำท่วมทุกปีก็ต้องให้ความช่วยกันทุกคน ต้องคอยดูสถานการณ์น้ำตลอดเวลา แต่ทุกคนที่นี้ก็เคยชินแล้วกับน้ำท่วมเวลาน้ำท่วมก็จะยกของไว้ที่สูง อบต ก็จะให้เต็นท์ให้ตั้งของจี แจกอาหาร น้ำอะไรอย่างนี้ บางทีก็มีเจ้าหน้าที่จากที่อื่นมาแจกบ้างอะไร”

3.2 การบริหารจัดการด้านงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง จังหวัดปัตตานี

ผู้ให้ข้อมูลคนที่1 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “เรื่องของงบประมาณที่ใช้ช่วยเหลือในเรื่องของ ถูยั้งชีพซื้ออุปกรณ์วัสดุที่จะใช้น้ำท่วม บางงบเราต้องขอจากกองกลางในการซื้อเรือท้องแบน ถ้าเอาจากงบของ อบต มันจำกัด มันน่าจะไม่เพียงพอ แต่ก็มียาอาสาสมัครของมูลนิธิจากที่อื่นมาช่วยด้วย”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่2 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “งบประมาณของ อบต มันค่อนข้างจะจำกัดอยู่แล้ว ฉะนั้นการจัดสรรงบบางส่วนในการช่วยเหลือจากประสบน้ำท่วม ซื้อของกิน ของใช้ สิ่งจำเป็นในการ

ประทังก่อน แต่จะมีการแบ่งงานให้กับเจ้าหน้าที่โดยปลัดจะเป็นที่มอบหมาย แต่จะมีแค่บางราย บางครัวเรือนนะที่เราจะเยียวยาให้”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่3 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “งบประมาณไม่เพียงพอในการแจกจ่ายให้กับประชาชน”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่4 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “อบต. เองงบประมาณนี้เอาไว้ซื้ออุปกรณ์เครื่องมือในการประสบภัยปัญหาน้ำท่วม”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่5 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “หลักๆคือเราจะรับผิดชอบในการบรรเทาภัย ด้านเรื่องงบประมาณนั้นจะเป็นการบริหารของ อบต. อยู่แล้ว แต่ทางเราจะเป็นหน่วยงานที่จะให้ความช่วยเหลือเป็นสำคัญ แต่ก็จะร่วมแก้ไขกับ อบต. อยู่แล้ว เรามีคนที่ปฏิบัติเชิงรุกมากกว่าจัดสรรงบครับ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่6 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “ในส่วนของงบประมาณนั้นก็ร่วมกันกับ อบต. ทางเราจะเป็นอาสาสมัครที่เป็นอีกกำลังหนึ่งที่ช่วย ปก. ค่าในการช่วยคนประสบน้ำท่วม แต่จะมีการจัดสรรงบบางส่วนเกี่ยวพวกการจัดซื้อของกินแจก ถุงยังชีพแบบนี้”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่7 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “เรื่องอาหารการกินคิดว่ามันสำคัญมากกว่าอยู่แล้ว เพราะบ้านบางคนท่วมในครัวเลย เลยไม่สามารถที่จะทำกินได้ แต่ถ้ามีแจกอาหาร น้ำ ก็จะได้มากเลยให้อาหารสำเร็จรูปเลยจะได้ดีมากคะ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่8 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “เวลาน้ำท่วมแบบนี้ ของกินของใช้นี้แหละที่ต้องการมากเลย พวกน้ำ ข้าวกล่องที่ทำมาแล้วจะดีกว่า บางทีคนเค้าไม่สะดวกก็มี”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่9 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “ปกติ อบต. ก็จะแจกข้าวของจำพวกถุงยังชีพ แต่ก็พอบรรเทา เพราะเราออกไปไหนค่อนข้างยาก จะมีแจกอาหารก็มี ถ้าจะมีแจกข้าวที่ทำมาแล้วก็จะดีมากนะ เพราะว่าเราจะไปทำก็ยากแหละ”

3.3 การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานภายนอก

ผู้ให้ข้อมูลคนที่1 กล่าว “อุปกรณ์ที่ทางเราจะใช้สำหรับการให้ความช่วยเหลือ ก็จะเป็นเรือ เรือนี้ถ้าเป็นชนิดแบบท้องแบนจะดีนะ จะเช่าเต็นท์ให้คนเค้าได้วางข้าวของอะไรๆ ละครัถของ หน่วยงาน ปก. แต่ก็บูรณาการกับ อบต. ของเรา เรื่องแบ่งหน้าที่เนี่ยะ จะให้ปลัดมอบหมายงานนี้อยู่แล้ว”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่2 กล่าว “การจัดการในส่วนวัสดุอะไรนี่จะมีเจ้าหน้าที่อยู่นะ แต่จะเป็นของ อบต. ถ้าหน่วยงานภายนอกพวก มูลนิธิจะเป็นอาสาสมัครซะส่วนใหญ่ อุปกรณ์เค้าก็พามาของเค้าครับ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่3 กล่าว “ปกติทาง อบต. เรายังจะได้รับการแจ้งเตือนภัยจากอำเภอ นะคะ ที่นี้เราก็มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่เค้ารับผิดชอบวัสดุเรือ ชูชีพอะไรแบบนี้คะ มาเตรียมและก็คอยติดตามระดับของน้ำก่อน หน้าที่มอบหมายปลัดจะเป็นคนสั่งการคะ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่4 กล่าว “วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้จะเป็น ปก. ด้วยความที่เค้าสามารถปฏิบัติเชิงรุกได้ตั้งคะ แต่ก็มีอาสาสมัครจากหลายๆที่ มาช่วย เค้าก็จะพาเรือ รถ ของเค้าอยู่แล้วคะ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่5 กล่าว “ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ที่สำคัญนะครับ จะเป็นสิ่งที่เรานั้นจะเอาไปช่วยเหลือคน ทางเราเนี่ยจะเอาคนที่มีความประสงค์เฉพาะในการขับเรือ ทางเราจะเป็นหน่วยงานที่ปฏิบัติเชิงรุกมากกว่า ความชำนาญของการอพยพ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่6 กล่าว “กลุ่ม อปพร ก็มีส่วนร่วมนะคับ กับ อบตและก็หน่วยงานที่จะมาช่วยแบบถ้าอุปกรณ์มากพอ ก็จะสะดวกมันง่ายมากกว่าด้วยมันหลายคนด้วย ส่วนมากจะเป็นพวกปฏิบัติแบบรวดเร็ว”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่7 กล่าว อุปกรณ์ที่แจกของอะไรนี่ ส่วนมากก็ของมูลนิธิ มาแจกของจ๊ะเค้าก็มีเรือใหญ่ เหมือนที่บ้านมีคนแก้ด้วยอะไรจ๊ะ

ผู้ให้ข้อมูลคนที่8 กล่าว “ข้าวของที่บ้าน ก็ฝากที่เตนท์ เค้าจะมีบริการเตนท์ให้วางของอะไรจ๊ะ แต่ก็มีบ้างที่แบบว่า เตนท์ไม่พอ เพราะว่ามีหลายบ้านด้วย”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่9 กล่าว “ที่นี่ ส่วนมากแต่ละบ้านจะมีเรือเป็นของตัวเอง ของที่บ้านจะย้ายพวกรถยนต์ไว้ที่เตนท์ มอไซค์จ๊ะ เตนท์ของ อบต ให้ทุกคนวางของจ๊ะ”

3.4 การบริหารจัดการบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานภายนอก

ผู้ให้ข้อมูลคนที่1 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “บุคลากรนั้นผมก็จะกระจายหน้าที่ให้แต่ละคนตามแผนการที่วาง การใช้เหลือน้ำท่วมที่เกิดมันก็รวดเร็วอยู่แล้วครับ ทางเราด้วยกันบูรณาการหลายหน่วยงานแล้ว แต่ส่วนมากจะเป็นพวกมูลนิธิ อาสาสมัครมากกว่าครับ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่2 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “ด้านบุคลากรนี้ ทาง อบต ก็จะแบ่งหน้าที่กันให้แล้ว ผมจะมอบหมายให้ปลัดเป็นคนแบ่งหน้าที่ ทุกๆปีก็จะมีการวางแผน ฝึกอบรมกันอยู่แล้ว มันเป็นโครงการที่จะจัดขึ้น เป็นการฝึกอบรมทักษะของเจ้าหน้าที่ครับ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่3 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “ปกติมัน เรื่องของการมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่จะเป็นหน้าที่ของปลัดคะ การวางแผนก็จะเป็นของนายก แต่จะส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมคะ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่4 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “การวางแผนจะให้ปลัดมอบหมาย แต่ก็ไม่ได้ช่วยเหลือให้ครบอยู่แล้ว ด้วยความที่ อบต เราเป็นหน่วยงานเล็กๆ บุคลากรก็ไม่ค่อยเยอะด้วย แต่ส่วนมากจะบูรณาการกับหลายๆที่อะคะ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่5 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “มอบหมายงานให้ครับ ร่วมช่วยกับ มูลนิธิ ที่มาต่างที่ครับ แต่เราก็วางแผนการทำงานตามขั้นตอนตลอดครับผม”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่6 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “จะประสานงานระหว่างกันครับ ทางเราก็ส่งคนเข้าสำรวจตามบ้านครับ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่7 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “เจ้าหน้าที่ไม่ได้เยอะมากคะ คนที่ช่วยเหลือส่วนมากก็จะเห็นคนที่มาจากที่อื่นคะ แจกของไรจ๊ะคะ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่8 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “ที่นี่ ทุกคนคุ้นเคยกันอยู่แล้วคะ พุดถึงเจ้าหน้าที่ก็จะมา แจกของตามบ้านคนคะ”

ผู้ให้ข้อมูลคนที่9 อนุญาตให้สัมภาษณ์ “ทุกบ้านจะได้รับถุงยังชีพที่ อบต มาแจก ปลากระป๋อง น้ำจืดคะ บางทีทุกคนก็จัดการตัวเองคะ เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมาทุกวันหรอกคะ เพราะที่นี่เค้าชิน แต่จะมี แค่ฝากของ เจ้าหน้าที่เฝ้าของชาวบ้านคะ”

ผลที่ได้จากการศึกษาการจัดการปัญหาหน้าท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี ผู้ศึกษาวิจัยได้ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล การสรว่วเครื่องมือในการวิจัยจากการศึกษาเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการศึกษาได้แก่ นายก 1 คน ปลัดและรองปลัด 2 คน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน หัวหน้าหน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 1 คน หัวหน้า.อปกร 1 คน และประชาชน 3 คน รวมทั้งหมด 9 คน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ตามวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง 2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง จังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการสร้างเครื่องมือจากการศึกษาจากเอกสาร ตำรา วารสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาน้ำท่วม กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยจำนวน 9 คน ได้กำหนดขอบเขตระยะเวลาในการศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือนมิถุนายนจนถึงเดือนกันยายน พุทธศักราช 2567 เพื่อนำมาวิเคราะห์เคราะห์สรุปผลข้อมูลในการศึกษาวิจัยการจัดการน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง จังหวัดปัตตานี โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อการศึกษาการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบล 2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก การดำเนินการสร้างเครื่องมือในการศึกษาจากเอกสาร บทความ วารสาร ตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง มีกำหนดกลุ่มเป้าหมายจำนวนทั้งสิ้น 9 คน ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ปลัดและรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน เจ้าหน้าที่ประจำองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน หัวหน้าหน่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 1 คน หัวหน้าอปท 1 คน และประชาชน 3 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและสามารถวิเคราะห์สรุปผลจากการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการสัมภาษณ์
2. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
3. ประเด็นข้อมูลตามวัตถุประสงค์

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง โดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย 7 ต่อ 2 ของเพศหญิง อายุของกลุ่มตัวอย่างอยู่ระหว่าง 25 – 60 ปี การประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นเจ้าหน้าที่ภาครัฐคิดเป็น 6 ต่อ 3 ของประชาชน ด้านประสบการณ์ทำงานของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ที่ 5-10 ปี ระดับของการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่

ใหญ่ระดับปริญญาตรี รองด้วยเกษตรกร และภูมิสำเนากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือ จังหวัดปัตตานี

3.1การวิเคราะห์ประเด็นข้อมูลตามวัตถุประสงค์ด้านการบริหารจัดการน้ำท่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง พบว่า การให้ความสำคัญของการเผชิญปัญหาน้ำท่วมของกลุ่มตัวอย่างเป็นส่วนใหญ่ การปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการให้ความช่วยเหลือจากหลาย ๆหน่วยงาน ได้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง หน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เป็นต้น

3.2การวิเคราะห์ประเด็นตามวัตถุประสงค์ด้านการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง พบว่า งบประมาณในการจัดการกลุ่มตัวอย่างเป็นการแจกจ่ายยังชีพแก่ผู้ประสบภัยน้ำท่วมจัดการโดยองค์การบริหารส่วนตำบล ความสำคัญของสิ่งอุปโภคบริโภคของกลุ่มตัวอย่าง เป็นต้น

3.3การวิเคราะห์ประเด็นการบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ข้อมูลความสำคัญของอุปกรณ์เรือ เต็นท์ ศูนย์สำหรับตั้งพิงขนย้ายสิ่งของเป็นส่วนใหญ่ การบริหารจัดการวัสดุตลอดการแบ่งหน้าที่จากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนใหญ่

3.4การวิเคราะห์ประเด็นการบริหารจัดการบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง พบว่า การมอบหมายงานในการวางแผน จัดการ บริหารบุคคลของกลุ่มตัวอย่างเป็นหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ข้อมูลการบูรณาการเป็นส่วนใหญ่ของหลาย ๆหน่วยงาน

อภิปรายผล

วิจัยการจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นการวิจัยเพื่อนำอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษาวิจัยการจัดการปัญหาแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษา การสร้างเครื่องมือด้วยการศึกษาเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายการศึกษาทั้งหมด9คน

2. สรุปการวิจัยจากการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาวิเคราะห์ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการน้ำท่วมที่มีความสำคัญของการจัดการทั้งองค์กรและประชาชนในการดำเนินชีวิต คำนึงถึงการรับมือต่อปัญหาในการดำเนินงาน การบริหารจัดการด้านงบประมาณในการจัดสรรอย่าง

พอดี งบประมาณในการจัดสรรกับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาที่มีอย่างจำกัด ใช้งบประมาณขององค์กรส่วนหนึ่งในการแจกจ่ายถุงยังชีพแก่ผู้ประสบภัย

3. สรุปผลการบริหารจัดการด้านวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาชะรัง พบว่าการให้ความสำคัญกับการมอบหมายบุคคลใดการนำไปใช้ การจัดการถึงกระบวนการบริหารงานของวัสดุอุปกรณ์ในการนำไปใช้กับการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมเชิง

4. สรุปผลการบริหารจัดการด้านบุคลากร พบว่า การเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ให้ความสำคัญกับการแบ่งหน้าที่ของบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้วิจัยสามารถเรียนรู้ถึงกระบวนการทำงานขององค์กรจนเกิดกระบวนการพัฒนาให้ผู้วิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในอนาคตได้

2. ผู้วิจัยได้เกิดความคิดริเริ่มถึงการจัดการตามแผนงานที่ได้รับมอบหมายจนทำให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติจริง

3. ได้ทำให้ผู้วิจัยเข้าถึงกระบวนการมีส่วนร่วมในการทำงาน การทำงานเป็นทีมตลอดจนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน

4. ฝึกทักษะการเข้าหากับกลุ่มเป้าหมายได้ทำให้ผู้วิจัยสามารถที่จะนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยตามกระบวนการนี้ไปปฏิบัติครั้งต่อไปในสังคมอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดการน้ำท่วมที่บูรณาการกับหน่วยงานอื่นมาศึกษาเพื่อให้ได้มาซึ่งการขยายองค์ความรู้ใหม่ๆในการศึกษาถึงแนวทางการรับมือเตรียมความพร้อมที่ทันสมัย เช่น การเตรียมความพร้อมในเลือกศูนย์ตั้งพิงที่เหมาะสมแก่ผู้ประสบภัย

2. องค์กรควรมีการประเมินผลน้ำท่วมและบันทึกข้อมูลของการเกิดน้ำท่วมเป็นทุกปีเพื่อให้ง่ายในการศึกษาข้อมูลในครั้งถัดไป เช่นการทำประเมินสถิติของการเกิดน้ำท่วมเพื่อนำข้อมูลมาเทียบเคียงถึงระดับของความรุนแรง เป็นต้น

3. สามารถนำหัวข้อการจัดการน้ำท่วมไปศึกษาต่อในครั้งต่อไปเพื่อให้ได้มาซึ่งองค์ความรู้ใหม่ๆ

4. พัฒนาฐานข้อมูลเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมประวัติน้ำท่วม และปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้องใช้ระบบข้อมูลภูมิศาสตร์เพื่อวิเคราะห์และแสดงข้อมูลเชิงพื้นที่เกี่ยวกับน้ำท่วม

5. ตั้งระบบการแจ้งเตือนประชาชนผ่านแอปมือถือ sms หรือวิเทศชุมชนเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำท่วม จัดกิจกรรมฝึกซ้อมการอพยพสำหรับประชาชน เพื่อให้พร้อมรับมือในกรณีเกิดน้ำท่วม

6. ออกแบบและสร้างท่อระบายน้ำขนาดมาตรฐานและคลองให้น้ำไหลผ่านได้อย่างรวดเร็ว ส่งเสริมการสร้างระบบเก็บน้ำฝนเพื่อช่วยลดปริมาณน้ำในช่วงฝนตกและนำมาใช้ในช่องแล้ง

บรรณานุกรม

จุฑามาศ จุมปู,&ธดาสิทธิ์ ธาดา. (2023, April).หลักการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในองค์กร.ในรายงานการประชุม Graduate School Conference (Vol. 5,No.1,pp.771-778).

พิชญ์รัตนปริคณณ์, & อุทัย เลาหวิเชียร.(2023).การจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการในกลุ่มน้ำป่าสักเพื่อ ป้องกันอุทกภัยในจังหวัดเพชรบูรณ์.วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร ,6(3),104-115.

อังกรแก้ว ย่อง,ทวีศักดิ์พัฒน์ สุขชี,ประมาณ เทพสงเคราะห์, & อุษา อ้นทอง. (2019). รูปแบบการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการและยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำโก-ลกจังหวัด นราธิวาสModel of Water Management in Term of Integrated and Sustainable by Participation in the Ko-Lok's Irrigation Project in Narathiwat Province. Narkbhutparitat Journal NakhonSiThammarat Rajabhat University, 11(3), 100-110.

ธงชัย สันติวงษ์,et al. เอื้องฟ้า 40. No. 308311 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี,1978.

บุคลากรกรม

นายภักดี นิเต็ม (ผู้ให้สัมภาษณ์) นินรุโลลา ยีอริง และคณะ (ผู้สัมภาษณ์) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 09 กันยายน 2567

นางรอฮานี แวโต (ผู้ให้สัมภาษณ์) นินรุโลลา ยีอริง และคณะ (ผู้สัมภาษณ์) รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 09 กันยายน 2567

นายอำเษาะ ตาสะเมาะ (ผู้ให้สัมภาษณ์) นินรุโลลา ยีอริง และคณะ (ผู้สัมภาษณ์) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 23 กันยายน 2567

นางสาวจรรยา เต๊ะหมัดหมะ (ผู้ให้สัมภาษณ์) นินรุโลลา ยีอริง และคณะ (ผู้สัมภาษณ์) ตัวแทนเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 23 กันยายน 2567

นายมูฮำหมัด หะแย (ผู้ให้สัมภาษณ์) นินรุโลลา ยีอริง และคณะ (ผู้สัมภาษณ์) ตัวแทนอาสาสมัครการป้องกันภัยพลเรือน ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 23 กันยายน 2567

นายกอมารุดิง สามะอาลี (ผู้ให้สัมภาษณ์) นินรุโลลา ยีอริง และคณะ (ผู้สัมภาษณ์) ตัวแทนกรมบรรเทาสาธารณภัย ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 23 กันยายน 2567

นางสาวแวนูรีซัน ตือราแม (ผู้ให้สัมภาษณ์) นินรุโลลา ยีอริง และคณะ (ผู้สัมภาษณ์) ประชาชนในหมู่ที่ 2 ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 23 กันยายน 2567

นางสาวถ้วนสุไรดา ถ้วนปุเตะ (ผู้ให้สัมภาษณ์) นินรุโลลา ยีอริง และคณะ (ผู้สัมภาษณ์) ประชาชนในหมู่ที่ 4 ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 23 กันยายน 2567

นางสาวฟิรดาว กามาร์ (ผู้ให้สัมภาษณ์) นินรุโลลา ยีอริง และคณะ (ผู้สัมภาษณ์) ประชาชนในหมู่ที่ 6 ตำบลปะกาสะรัง อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 23 กันยายน 2567

ภาคผนวก ก.

แบบสัมภาษณ์

ชื่อหัวข้อพิเศษ การจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นเครื่องมือเพื่อนำไปใช้ในการจัดทำวิจัยสำหรับเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์
จากผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาเอกสาร ข้อมูล และงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดของการ
วิจัยและแบบสัมภาษณ์

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ มีทั้งหมด 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 3 ประเด็นคำถามตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการสัมภาษณ์

ชื่อหัวข้อพิเศษ การจัดการปัญหาน้ำท่วมแบบบูรณาการขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เริ่มสัมภาษณ์เวลา.....

จนถึงเวลา.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ผู้สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

.....

ตำแหน่ง/อาชีพ.....ประสบการณ์ในการทำงาน

.....รายได้.....เพศ.....อายุ

.....

การศึกษา.....ภูมิลำเนา.....

ส่วนที่ 3 ประเด็นคำถามตาม วัตถุประสงค์ของการศึกษา

3.1 กระบวนการบริหารจัดการน้ำท่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี

3.1.1 การบริหารจัดการปัญหาน้ำท่วมมีความสำคัญอย่างไร

3.1.2 การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบต่างๆและการปรึกษาหารือระหว่างท้องถิ่นกับหน่วยงานภายนอกกลุ่มอย่างไร

3.1.3 การฝึกทักษะในการเตรียมความพร้อมและการรับมือของหน่วยงานในด้านต่างๆอย่างไร

3.1.4 การบูรณาการของท้องถิ่นกับหน่วยงานภายนอกมุมมองของท่านมีความสำคัญอย่างไร

3.1.5 กลุ่มของท่านมีการประเมินผลการทำงานและแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่มอย่างไร

3.2 การบริหารจัดการด้านงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง จังหวัดปัตตานี

3.2.1. การกำหนดแนวทางการบริหารการใช้จ่ายด้านงบประมาณต่างๆในการจัดการปัญหาน้ำท่วมอย่างไร

3.2.2 ท่านมีวิธีการประหยัดงบประมาณในการบริหารจัดการน้ำท่วมของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบอย่างไร

3.2.3 ท่านมีวิธีการจัดสรรงบประมาณในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประสบภัยอย่างไร

3.2.4 ท่านคิดว่าการอำนวยความสะดวกมีบทบาทสำคัญมากน้อยอย่างไร

3.2.5 ภายหลังจากประสบปัญหาน้ำท่วมงบประมาณส่วนหนึ่งควรใช้จ่ายกับที่สิ่งจำเป็นแก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบหรือไม่

3.3.การบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานภายนอก

3.3.1 ท่านคิดว่าการเตรียมความพร้อมในการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกมีความสำคัญอย่างไร

3.3.2 การแบ่งหน้าที่ในการบริหารจัดการวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติมีกระบวนการอย่างไร

3.4.การบริหารจัดการบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานภายนอก

2.4.1 กระบวนการบริหารจัดการบุคลากรในการปฏิบัติมีขั้นตอนและการวางแผนสำคัญอย่างไร

2.4.2 ท่านมีแนวทางในการจัดการปัญหาน้ำท่วมอย่างไร

2.4.3 ในการบริหารจัดการกลุ่มของท่านมีขั้นตอนในการประเมินผลของกลุ่มอย่างไร

2.4.4 การบริหารจัดการผู้ประสบภัยน้ำท่วมเพื่อความรวดเร็วในการได้รับความช่วยเหลือท่านมีการประสานงานหรือประชาสัมพันธ์อย่างไร

2.4.5 ในการบริหารจัดการบุคลากร เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติของท่านมีกระจายอำนาจและการแบ่งหน้าที่อย่างไร

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข.
ภาพประกอบการลงพื้นที่เก็บข้อมูล

ภาพที่ ข. 1 สัมภาษณ์ปลัดและรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง

ภาพที่ ข. 2 นายกองค้การบริหารส่วนตำบลปะกาอะรัง

ภาพที่ ข. ตัวแทนหน่วยงานป้องกันบรรเทาสาธารณภัย,
หน่วยงานอาสาสมัครป้องกันพลเรือน

ภาพที่ ค. หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลปะกาสะรัง

ภาพที่ ข . อาจารย์ที่ปรึกษา

ภาพที่ ข. สมาชิกในกลุ่ม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล : นางสาวนุชนานี แวดะแซ
วันเดือนปีเกิด : 08 ตุลาคม 2545
ที่อยู่ปัจจุบัน : 48/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะจัน อำเภอมายอ จังหวัดปัตตานี 94140
โทรศัพท์ : 092-6591272
Email Address : 406422011@yru.ac.th

ประวัติการศึกษาโดยย่อ

2561 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนรัศมีสถาปนา ตำบลสาทอบน อำเภอมายอ
จังหวัดปัตตานี

ปัจจุบัน กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต สาขาการปกครอง
และกฎหมายมหาชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
อำเภอมือ่ง จังหวัดยะลา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล : มูฮำหมัด ดือเระ
วันเดือนปีเกิด : 27 ธันวาคม 2543
ที่อยู่ปัจจุบัน : 72/1 หมู่ 12 ตำบลบุกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส
96130
โทรศัพท์ : 063-0023015
Email Address : 406422014@yru.ac.th

ประวัติการศึกษาโดยย่อ

2559 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมัธยมสุไหงปาตี อำเภอสุไหงปาตี จังหวัดปัตตานี
ปัจจุบัน กำลังศึกษากำลังศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต
สาขา การปกครองและกฎหมายมหาชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล : นินุรไลลา ยีอริง
วันเดือนปีเกิด : 21 พฤษภาคม 2544
ที่อยู่ปัจจุบัน : 227 หมู่ 3 ตำบลยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
โทรศัพท์ : 062-4308948
Email Address : 406422043@yru.ac.th

ประวัติการศึกษาโดยย่อ

2557 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนประสานวิทยามูลนิธิ ตำบลประจัน
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ปัจจุบัน กำลังศึกษากำลังศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต

สาขา การปกครองและกฎหมายมหาชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาอำเภอเมือง จังหวัดยะลา

บรรณานุกรม

จุฑามาศ จุมปู,&ธดาสิทธิ์ ธาดา. (2023, April).หลักการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในองค์กร.ในรายงานการประชุม Graduate School Conference (Vol. 5,No.1,pp.771-778).

พิชญ์รัตนปริคณณ์, & อุทัย เลหาวิเชียร.(2023).การจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการในกลุ่มน้ำป่าสักเพื่อ ป้องกันอุทกภัยในจังหวัดเพชรบูรณ์.วารสารสหวิทยาการสังคมศาสตร์และการสื่อสาร ,6(3),104-115.

อังกรแก้ว ย่อง,ทวีศักดิ์พัฒน์ สุขชี,ประมาณ เทพสงเคราะห์, & อุษา อันทอง. (2019). รูปแบบการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการและยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาลุ่มน้ำโก-ลกจังหวัด นราธิวาสModel of Water Management in Term of Integrated and Sustainable by Participation in the Ko-Lok's Irrigation Project in Narathiwat Province. Narkbhutparitat Journal NakhonSiThammarat Rajabhat University, 11(3), 100-110.

ธงชัย สันติวงษ์,et al. เอื้องฟ้า 40. No. 308311 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี,1978.

